



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



КОНЦЕПЦИЯ

за нов ЗАКОН ЗА АДВОКАТУРАТА

Настоящата Концепция за нов Закон за адвокатурата се разработва по Проект № BG05SFOP001-3.003-0135, с наименование „Българската адвокатура – силна и обновена“, който се финансира по Оперативна програма „Добро управление“ по Процедура BG05SFOP001-3.003 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор „Граждански контрол върху реформата в съдебната система“, под проектна Дейност 3: „Разработване на Концепция за нов Закон за Адвокатурата“. Концепцията е разработена от екип от адвокати от Фондация „Институт за право и правосъдие“.

ОБОСНОВКА:

Въпросите и натрупаните проблеми по прилагането на Закона за адвокатурата (*Обн. ДВ. бр.55 от 25 Юни 2004г., с посл., изм. и доп. ДВ. бр.17 от 26 Февруари 2021г.*) (ЗА) засягат всички аспекти на упражняване на адвокатската професия и не могат да бъдат разрешени чрез приемане на промени в сега действащия закон. Това е всеобщо мнение и нагласа от години в адвокатските среди. Има различни инициативи, вкл. предлагани законопроекти на Закон за адвокатурата, но са правени разпокъсано, без съгласуване и одобрение сред заинтересованите страни. Налице са редица противоречия и противопоставяне. Не са проучени възможности и не са взети предвид сходни европейски практики.

Фондация „Институт за право и правосъдие“ изпълни проект № BG05SFOP001-3.003-0062, с наименование „Фондация „Институт за право и правосъдие“ – ефективен партньор за реформирана съдебна система“ финансиран по ОПДУ. През 2020г. по този проект се проведе проучване чрез Фокус групи сред адвокати от различни колегии и бе изготвен **ОБОБЩЕН АНАЛИЗ**, който ясно разкрива редица проблеми и идентифицира спешната нужда от промяна на досега действащия ЗА. Тази инициатива е част от цялостната реформа на съдебната система на Република България. Дейностите по проекта се осъществяват и на основание чл. 18 от Закона за нормативните актове (ЗНА), а именно: като предложение за усъвършенстване на законодателството от страна на заинтересовани юридически лица и граждани.

Настоящата Концепция за НОВ Закон за адвокатурата, която се предлага по този проект е изготвена и на база задълбочен АНАЛИЗ НА АДВОКАТУРИТЕ НА

Проект № BG05SFOP001-3.003-0135, с наименование „Българската адвокатура – силна и обновена“, който се финансира по Оперативна програма „Добро управление“ по Процедура BG05SFOP001-3.003 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор „Граждански контрол върху реформата в съдебната система“



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



СТРАНИТЕ ЧЛЕНКИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ, който е достъпен на официалния сайт на ФИП: www.filj.eu

Ето и основните предложения за Концепция, които да бъдат основа за разработване на НОВ Закон за адвокатурата:

При изготвяне на новия закон следва да бъдат спазени Закона за нормативните актове и Указ № 883 за прилагане на ЗНА. Предлагаме законът да бъде със следната структура:

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

В тази глава следва да бъдат уредени: предметният обхват на закона; основните принципи за упражняване на адвокатската професия; основни принципи и органи на самоуправление;

Глава втора АДВОКАТ

Раздел I Придобиване на правоспособност

1. Придобиване на правоспособност на адвокат:

За придобиване на пълна правоспособност като адвокат и упражняване на адвокатската професия следва да останат изискванията на чл. 4 от сега действащия ЗА.

С цел да се повиши качеството на адвокатските услуги и да се предвидят по-строги правила за вписване в адвокатските колеги, предлагаме да се предвиди, освен встъпителния изпит за адвокати, установен и в настоящата уредба на закона, да се включи задължително две годишен адвокатски стаж, за юристи, за които не са налице условията за освобождаване от изпит и адвокатски стаж. В тази хипотеза, лицата се вписват като младши адвокати, които упражняват адвокатки права при определени ограничения и под патронажа на адвокат с най-малко 15 години стаж. По време на стажа, младшият адвокат, освен практиката, извършвана в адвокатска кантора, задължително посещава квалификационни курсове с професионална насоченост, при определена програма. Стажът може да завършва или само с Удостоверение за адвокатски стаж и/или с изпит.

Конкретните изисквания за преминаване на адвокатския стаж и провеждане на изпита за адвокати, предлагаме да бъдат подробно уредени с деонтологичен кодекс на адвоката или етичен кодекс на адвоката (ЕКА), или отделен правилник, приет от Общото събрание на адвокатите в страната, който урежда, най-малко: начините за

Проект № BG05SFOP001-3.003-0135, с наименование „Българската адвокатура – силна и обновена”, който се финансира по Оперативна програма „Добро управление“ по Процедура BG05SFOP001-3.003 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор „Граждански контрол върху реформата в съдебната система“



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



*провеждане на стаж и съответните процедури за контрол от страна на компетентния адвокатски съвет; хипотезите, които оправдават прекъсването на стаж, като се взимат пред вид обстоятелства, свързани с възрастта, здравето, майчинството и бащинството на стажант – адвоката и съответните процедури за доказване на това; Условиата за валидност на провеждането на стаж в друга държава от Европейския съюз, всички други хипотези, **вкл.** Дисциплинарни норми за стажантите.*

2. В този раздел следва да бъдат уредени и изключенията от изискването за преминаване на адвокатски стаж и освобождаване от полагане на изпит.

1.4. Придобиването на правоспособност на адвокат следва да се извършва в рамките на регламентирано в закона производство, което да завършва с акт за вписване съответно отказ за вписване в единния регистър на адвокатите. Да се запазят разпоредбите на ал. 6 и 7, уреждащи процедурата по приемане на решение за вписване.

2. Несъвместимост.

2.1. Считаме, че следва да се върне старата уредба на ЗА (чл. 5, ал. 2, т.1. в пред. редакция към ДВ № 55 от 25.06.2004г.) където, освен че адвокат не може да бъде търговец, да бъде и въведено, че не може да бъде управител на търговско дружество и изпълнителен директор на акционерно дружество. (в допълнителни разпоредби да се уточни понятието „търговец”)

2.2. В останалата си част, считаме, че следва да се запазят условията за несъвместимост, съществуващи в сегашния закон, уредени в разпоредбите на чл. 5, ал. 1 и ал. 2, от ЗА, с допълнителни уточнения, а именно лицето:

➤ В сегашната редакция на ал. 2, т. 4., където предложението е да се увеличи срока от влизане в сила на решението за освобождаване от длъжност от 2 на 5 години. да не е лишено от правоспособност като нотариус или частен съдебен изпълнител – за срока на лишаването и за срок от 5 години след влизане в сила на решението за лишаване от правоспособност;

➤ Считаме, че в ЗА следва да се предвиди и забраната бивш съдия и прокурор, вписан като адвокат, за когото са изпълнени общите и специалните предпоставки за придобиване на права на адвокат, да не упражнява тези права в съдилищата от съдебния окръг, в който е бил съдия и прокурор за срок от 2 години.

➤ Адвокатите, които са членове на парламента нямат право да бъдат ангажирани като адвокати на публични администрации, нито да се явяват по дела, по



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

които страна е Държавата или организация под контрола на Държавата, нито пък да дават становища и съвети по такива казуси, освен безплатни такива. Същото правило да важи и за адвокатите, избрани за общинските съветници по дела срещу или на страната на общината, от чийто район са избрани.)

Раздел II Младши адвокат

Предлагаме в новия ЗА да се запази фигурата на младшия адвокат, уредена в чл. 4 ал. 1 и ал.2 и частично в чл.20 от ЗА, като се предвидят по-строги ограничения. Предвид предложението младшите адвокати да преминават задължителния стаж от 2 години, следва, в допълнение на досегашната уредба: да се уреди изискването за въвеждащо обучение и стаж под надзора на адвокат-патрон; да се въведе изискване за сключване на договор между адвокат-патрона и младшия адвокат; да се определят изискванията към адвокат-патрона и др. Подробните изисквания към начина на провеждане на въвеждащото обучение, минималния хорариум, съдържанието на договора между младшия адвокат и неговия патрон да бъдат уредени подробно в ЕКА.

При преглед на уредбата в други държава се установяват много сходни норми за основните предпоставки за вписване на адвокат и упражняване на адвокатската професия. В повечето държави има изискване за преминаване на адвокатски стаж с различна продължителност на стажа. В Австрия продължителността на стажа е 3 години при адвокат, в Латвия е 2 години, в Италия и Португалия е 18 месеца, като в Италия след 6 месеца стажантът може да изпълнява професионална дейност, като замества адвоката – патрон, но под негов контрол.

Раздел III Чуждестранни адвокати

Да бъде запазена досегашната уредба в чл. 10 ЗА

Раздел IV Адвокати от Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария (ЕИП)

Да бъде запазена досегашната уредба в глава трета „а“ на ЗА, като същата бъде прецизирана.

Раздел VI Адвокатски регистър



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



1. Регистърът на адвокатурата трябва да е единен и да представлява електронна база данни с две секции (както във Франция). Едната от секциите да бъде за всички вписани в регистъра адвокати, младши адвокати, чуждестранни адвокати и адвокати от Европейския съюз и ЕИП и втора секция за вписаните в него: адвокатски съдружия, адвокатски дружества, клонове на чуждестранни адвокатски дружества. За всеки вписан субект в единния регистър на адвокатите следва да се води отделна партида. Само част от информацията по тази партида следва да бъде публично достъпна: имена, стаж, адрес на кантора и други контакти, специализация. В партидата следва да се съхраняват всички актове от първоначалното вписване на адвоката до заличаването му от регистъра.

Регистърът следва да се води от Висшия адвокатски съвет с помощта на адвокатските колегии. Подробни правила за начина на водене на регистъра може да бъдат предмет на подзаконов нормативен акт, приет от Висшия адвокатски съвет, за което в закона следва да има изрична законова делегация.

2. Предпоставки за вписване в регистъра:

Освен наличието на условията за придобиване на права на адвокат, предпоставка за вписване в регистъра на адвокатите следва да бъдат също: наличие на кантора в района на адвокатската колегия, в която се иска вписване, сключване на договор за застраховка „професионална отговорност“ и полагане на клетва, като съдържанието на клетвата по сега действащия ЗА да бъде запазено.

Вписването да става въз основа на решение на съответния Адвокатски съвет. Отказът за вписване в регистъра да подлежи на обжалване пред ВАДвС, а решението на ВАДвС за отказ - пред ВАС.

Раздел VII Заличаване от регистъра и временно преустановяване упражняването на адвокатската професия

1. Заличаване от регистъра

Да се запази досегашната уредба в глава пета на ЗА, като бъдат разграничени двете групи основания за заличаване – по обективни причини (по искане на адвоката, смърт, поставяне под запрещение, пречки за упражняване на адвокатската професия) и отписване вследствие наложено дисциплинарно наказание или наказание по НК.

Към основанията за заличаване от регистъра да бъдат включени също:



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



- липса на застраховка „професионална отговорност“, представена в срок до 31-ви януари на текущата годината – което да води автоматично до заличаване;
- неподновяване на дейността след временно преустановяване на дейността за максималния допустим срок.

Лишаването от права следва да води до заличаване от регистъра като адвокат само ако е за период по - дълъг от 18 месеца.

2. Временно преустановяване упражняването на адвокатска професия
Следва да настъпва при несъвместимост, болест или друга основателна причина, която се заявява от адвоката и се вписва в регистъра въз основа на решение на адвокатския съвет.
Следва да се предвиди максимален срок за временно преустановяване упражняването на адвокатска професия, като предлагаме този срок да не е по – дълъг от 4 години и след изтичането му и при липса на подадено искане за възобновяване на дейността, адвокатът следва да се заличи от регистъра.

3. Предлагаме в ЗА да се дефинират изрично основанията за преустановяване на дейност, при които адвокатът се освобождава и от задължение за заплащане на членски вноски.

Раздел VIII Адвокатски сътрудник

Считаме, че следва да се запази сегашният режим относно статута на адвокатския сътрудник, съгласно чл. 21 ал. 1 – 4 от ЗА.

Глава трета СЪВМЕСТНО УПРАЖНЯВАНЕ НА АДВОКАТСКАТА ПРОФЕСИЯ

1. Да бъдат предвидени две форми на сдружаване на адвокати:

- Адвокатско съдружие (АС) и
- Адвокатско дружество с ограничена отговорност (АООД) в т.ч. и еднолично адвокатско дружество с ограничена отговорност (ЕАООД).

2. В преходните разпоредби на закона следва да бъде предвиден срок, в който всички съществуващи адвокатски дружества да бъдат преобразувани в адвокатски дружества с ограничена отговорност по силата на закона.

3. Адвокатът следва да има правото да създава и дъщерни кантори след разрешение на Адвокатския съвет, в чийто район се намира вторичната кантора. За дъщерната кантора адвокатът следва да заплаща членски внос към колегията, в чийто район тя се намира, определен от Адвокатския съвет. Такъв е режимът в Белгия, който предлагаме да се възприеме в ЗА.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

4. Наименованието на адвокатското дружество и адвокатско съдружие следва да съдържа само имената (личните имена, фамилиите или бащиното име, ако адвокатът е известен с бащиното си име) на съдружниците или на някой/някои от тях. Ясно да се посочва в наименованието на дружеството, че дружеството или съдружието е адвокатско (част от наименованието), като допустимите добавки да бъдат единствено „и съдружници“, „и партньори“ или други подобни добавки, указващи наличието на други съдружници в дружеството освен тези, чиито имена са посочени в наименованието.

5. Привърженици сме на забраната адвокатът да е съдружник и/или управител на дружество, имащо за цел упражняването на търговска и предприемаческа дейност, създадено под каквато и да е било форма, като няма право да бъде едноличен управител или изпълнителен директор в капиталово дружество, включително и под кооперативна форма, както и председател на управителния съвет с индивидуални ръководни права. Такава е уредбата в Италия, Белгия, Румъния, Франция и др. държави.

Раздел I Адвокатско съдружие

Да бъде запазена досегашната уредба на адвокатското съдружие, като бъде уточнено, че тази форма е за трайно съвместно упражняване на адвокатска дейност. АС да се вписва в единния регистър на адвокатурата и в регистър Булстат.

Раздел II Адвокатско дружество

Да бъде запазена досегашната уредба за адвокатското дружество, като бъде прецизирана и детайлизирана по отношение изисквания към съдружници и управители, предмет на дейност, минимален капитал, органи на управление, прехвърляне на дялове, ликвидация и несъстоятелност. Да бъде направено общо препращане към правилата на Търговския закон за ООД, в т.ч. по отношение ликвидацията и несъстоятелността. АООД и АЕООД да се вписват само в единния регистър на адвокатите.

Раздел III Договори между адвокати и адвокатски дружества

Да бъде запазена досегашната уредба на чл.чл. 76 и 77 ЗА

Раздел IV Клон

Да бъде запазена досегашната уредба на чл. 77а ЗА.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Глава четвърта УПРАЖНЯВАНЕ НА АДВОКАТСКАТА ПРОФЕСИЯ. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА АДВОКАТА

1. Предлагаме в тази глава да бъде дефинирано какво представлява адвокатска дейност и изключителна адвокатска дейност (т.е. услуги, които могат да бъдат предлагани само от адвокати).

2. В изключителната адвокатска дейност следва да бъдат включени следните услуги, като бъдат предвидени и съответните допустими от закона изключения:

- процесуално представителство пред съд и арбитраж (с изключения: юрисконсулти, роднини;

- задължително участие на адвокат в нотариални производства за подготовка и сключване на сделки, свързани с разпореждане с вещни права върху недвижими имоти;

3. Да се предвиди, че адвокатът не е длъжен да доказва представителната си власт освен в изрично предвидените случаи.

4. Да се предвиди, че упълномощаването важи до приключване на съответното производство с влязъл в сила акт.

5. ЗА следва да регламентира възможността за оттегляне на упълномощаването на адвоката от клиента изрично в писмен вид, адресиран едновременно до адвоката и органа, пред който е била дадена представителна власт на адвоката. Последниците от оттегляне на упълномощаването следва да бъдат уредени с ЕКА.

6. Новият закон следва да урежда и възможността адвокатът да се откаже от поемане на определена работа (без да излага мотиви за това), както и от вече дадено упълномощаване. Подробните изчерпателно изброени хипотези за отказа от упълномощаване следва да бъдат уредени в ЕКА. Пак там следва да бъдат уредени и последиците от отказа от упълномощаване от страна на адвоката.

7. Законът следва да съдържа правото на адвоката на отпуск, отразяване на това в единния регистър на адвокатите и произтичащите от това последици.

8. За адвокатското възнаграждение

8.1. В ЗА следва да залегне общият принцип, че адвокатът има право на справедливо възнаграждение, което се определя свободно по споразумение с клиента. Размерът на



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

адвокатското възнаграждение следва да бъде определено в съответствие със закона и етичните правила, да е съобразен с материалния интерес, независимо дали се касае за процесуално представителство или извънпроцесуална дейност, като се предвиди изричното задължение на адвоката да информира клиента за начина, по който ще бъде определено дължимото възнаграждение и неговият размер, за да може клиентът да даде информирано съгласие за правната работа.

8.2. Начинът на определяне на възнаграждението може да бъде различен: твърдо възнаграждение, определено първоначално и включващо всички разноски, свързани с изпълнение на адвокатската услуга, резултативен хонорар, възнаграждение на час, или комбинация от тези начини. По отношение на резултативния хонорар следва да действат няколко принципа, които да се заимстват от уредбата в Белгия – да може да се определи като процент от присъденото/събрано вземане наред с първоначално определеното, т.е. размерът да не може да зависи единствено от резултата, както и страните да не могат да се уговарят, че хонорарът няма да бъде платен в случай на загубване на делото.

8.3. Считаме, че правилата за определяне на адвокатските възнаграждения следва да бъдат уредени в МЕТОДИКА, която да е Приложение към закона, неразделна част от него, а не подзаконов акт, приеман от ВАДВС или от държавен орган.

- Методиката не следва да има задължителен характер за адвокатите, тъй като цената на техните услуги следва да се определя на пазарен принцип.
- Методиката ще осигури законово закрепени размери на възнагражденията, присъждани от съдилищата като разноски, и това ще елиминира правната несигурност и ще създаде предвидимост на негативните последици от всеки един процес за потребителите на правни услуги.
- Методиката ще осигури уеднаквени процедури и размери при определяне на възнагражденията от Адвокатските съвети при липса на договор;
- Методиката ще обобщи индикативни данни за обичайните минимални възнаграждения на българския пазар на правни услуги, ще създаде нормативна основа за вече съществуващия правен обичай да се използват тези размери на възнагражденията и ще даде възможност на колегите адвокати, които не разполагат със собствени тарифи, да препращат към нейните правила при сключване на договори за правна защита.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



- Методиката следва да има обвързваща сила единствено за съдилищата при присъждането на разноси и да служи като ориентир за Адвокатските съвети при определяне на възнаграждение при липса на договор с клиента.
- Намаляването от съда на присъжданото възнаграждение под размерите, посочени в Методиката, следва да става по изключение, при наличие на особени обстоятелства, които определят намаляването на възнаграждението като крайно наложително за справедливостта и защитата на обществения интерес.
- В методиката следва да се предвиди възможност при договарянето адвокатът и клиентът да се уговорят и почасово възнаграждение, независимо дали се касае за процесуално представителство или консултантски услуги.
- В методиката следва да се предвиди възможност за уговаряне на резултативен хонорар по граждански и административни дела с определен материален интерес, но не повече от определен процент от предмета на делото, със забрана за уговаряне на възнаграждение, което да зависи единствено от резултата на делото.

9. За клиентската сметка

Да бъде запазена досегашната уредба на клиентската сметка, като подробни правила за клиентската сметка и управлението на имущество на клиента да бъдат уредени в ЕКА.

10. Продължаващо обучение

Следва в ЗА да се предвиди задължението на адвокатите да поддържат и непрекъснато да повишават професионалната си квалификация, като периодично посещават обучения, семинари и курсове по различни теми, което следва да е на доброволен принцип, както е в Словакия, Словения, Чехия, а не като изпълнение на конкретни задължения, завършващи с периодична оценка за професионална пригодност, както е напр. във Франция, Естония и др. държави. Въвеждащото и продължаващото обучение на адвокатите следва да се осъществява от местните и централни органи на адвокатурата от акредитирани от АК и Камарата обучителни организации.

Да се предвиди възможност наред с ЦОА една или повече колегии заедно да създават регионални центрове за обучение на адвокати.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



Всички въпроси относно въвеждане на специализация (понятие като адвокат – специалист), право на реклама, права и задължения на адвоката, достъп до регистри, взаимоотношения с клиенти, доверителна сметка, застраховка професионална отговорност, членски внос и др. свързани с упражняване на адвокатската професия да бъдат уредени в Етичен кодекс на адвоката (ЕКА).

СТРУКТУРА И ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ

В глави пета и шеста, уреждащи структурата на адвокатурата и нейните органи на управление предлагаме:

➤ Да се запазят съществуващите в действащия Закон за адвокатурата местни органи на адвокатурата, като се засили принципът на децентрализация, изразяваща се в разширяване правомощията на местните органи по въпроси, свързани с дейността на адвокатите.

➤ Като централен орган на адвокатурата да се създаде нова организационна структура – Камара на адвокатските колегии, с представителен орган ВАДС и Председател на ВАДС, юридическо лице, включващо адвокатските колегии в страната със седалище в гр. София, вместо ВАДС, предвиден по сега действащия закон като висш орган юридическо лице.

Аргументите за създаването на тази структура извличаме от действащата правна уредба на ВАДС и от сравнителния анализ на правната уредба на адвокатурата на държавите членки на ЕС:

1. В действащата правна уредба ВАДС съществува като юридическо лице, създадено като самостоятелна изолирана структура, откъсната от адвокатите, които членуват в адвокатските колегии. Няма разпоредба, която да определя ВАДС и Председателя на ВАДС като висши органи на адвокатурата и като представители на адвокатите. Напротив, изрично в чл. 124 от ЗА, е посочено, че Председателят на Висшия адвокатски съвет организира и ръководи работата на Съвета и го представлява, което означава, че той има представителни функции само и единствено по отношение на ВАДС, но не и на адвокатите като цяло. Доказателство за тази самостоятелност на ВАДС е и липсата на разпоредби, които да дават право на контрол на адвокатите върху работата на ВАДС. Адвокатите нямат правомощия на ОСАС да решават въпроси, свързани с приемането отчетите на ВАДС и по никакъв начин те не могат да повлияят на дейността на ВАДС.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



Изложеното налага извода, че ВАДС няма организационна обвързаност с адвокатите, няма представителни функции по отношение на тях, няма организационна обвързаност и с адвокатските колегии и адвокатските съвети. Това че в действащия закон съществуват разпоредби, уреждащи избор на членовете на ВАДС и Председателя му от адвокатите и контрол на актовете на АС от ВАДС, не прави последният организационна структура в адвокатурата.

2. За да бъде правно издържана организационната структура на адвокатурата, следва да се премахне уредбата на ВАДС като самостоятелно юридическо лице и да се предвиди като централен орган Камара (Съюз) на Адвокатските колегии, представляващо обединение на местните структури (самостоятелни юридически лица), в които членуват адвокатите.

Сравнителният анализ на правната уредба на адвокатурата в държавите-членки на ЕС показва, че в голяма част от европейски държави съществува структура – обединение на АК. Например в Австрия - Австрийската адвокатска камара е съвместен представителен орган на федерално ниво със седалище във Виена, и се състои от девет адвокатски колегии, които са автономни, самоуправляващи се професионални регионални сдружения на адвокати и помощник-адвокати, съответно на броя на австрийските провинции в административно-териториалното деление на Република Австрия. В Белгия, към момента има 12 съдебни района, в които адвокатските колегии принадлежат към Съюза на френско и немскоезичните адвокатски колегии. На територията на столицата Брюксел съществуват две колегии: Френска колегия на адвокатите от Брюксел и Нидерландска колегия на адвокатите от Брюксел. Във Франция е създаден Национален съвет на колегиите. В Румъния съществува Национален съюз на румънските адвокати, който се състои от всички румънски колегии, има свое седалище в Букурещ и е юридическо лице на публичното право със свой бюджет и имущество.

➤ Да се предвиди изравняване мандата на местните и централните органи – 4 години. По действащия закон, местните органи са с мандат 3 години, а висшите – 4 години. Правната уредба в различните европейски държави е различна по отношение продължителността на мандата на местните и централни органи, както и по отношение на различните местни и централни органи. Например в Естония, за Председателя е предвиден мандат - три години, за Одитната комисия и Съдът на честта - мандат четири години, Комисията за оценка на професионалната пригодност има петгодишен мандат. В Нидерландия мандатът на органите е 4 години, а мандатът на представителите и техните заместници - три години. Във Франция – Председателят е с



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



мандат две години, членовете на бюро то се избират за 3 години, а Националният съвет на колегиите има мандат 3 години, а Председателя – 1 година. В Дания, Председателят, заместник-председателите и членовете на адвокатския съвет се избират за срок от четири години с еднократна възможност за преизбиране за двегодишен мандат, а членовете на Дисциплинарния съвет се назначават за срок от 6 години и нямат право на повторен мандат. В Италия, Румъния, Полша, Литва мандатът на органите е 4 години, в Латвия - 3 години, а в Португалия – 3 календарни години.

➤ Да се повиши границата на минимален стаж за кандидатите за Дисциплинарен съд, а за органите АС и КС да се предвиди стажът да е адвокатски, а не юридически. В действащото законодателство за член на АС и председател на адвокатска колегия е предвиден 10 години юридически стаж, за член на Контролен съвет - най-малко 10 години юридически стаж, а за председател - най-малко 15 години юридически стаж, за член на Дисциплинарния съд - най-малко 5 години адвокатски стаж, а за председател - най-малко 10 години адвокатски стаж. Тази промяна би довела до включване в местните органи на адвокатурата, адвокати с повече професионален и житейски опит, което би повишило качеството на работа на органите.

➤ Да се предвидят правила за избор на местни и централни органи като самостоятелна процедура, извън провеждането на отчетното събрание, с пряко електронно гласуване. Редовен избор на органи да се провежда преди изтичане на мандата на органите, а извънреден - в определен срок след предсрочното прекратяване на правомощия, вкл. и при отзоваване. Решенията на изборните комисии да подлежат на съдебен контрол - двуинстанционен пред АС и ВАС.

➤ Да се предвидят правила за предсрочно прекратяване на правомощия на органи – местни и централни.

➤ Да се предвиди задължение Общото събрание на адвокатите на всяка колегия, да разглежда и взема решение за приемане отчета за дейността на местните органи и централните органи и в случай на неприемане, да гласуват за предсрочно прекратяване мандата на органите. В тази връзка да се съобрази датата на провеждане на Общото събрание на колегията, за да са изготвени отчетите на централните органи.

➤ Да се предвиди обжалваемост на актовете на АС и ВАДС пред съда Върховен административен съд, на две инстанции.

Глава пета АДВОКАТСКА КОЛЕГИЯ

Раздел I Общи разпоредби

Предлагаме да се запазят:

➤ основните принципи и организация на адвокатските колегии, уредени в действащия Закон за адвокатурата, които да бъдат допълнени и изменени, с оглед настъпилите промени в обществените и професионалните отношения;



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



➤ начинът на създаване на адвокатската колегия - с решение на ВАДС на принципа - в съдебния район на един окръжен съд да има една адвокатска колегия; С оглед обстоятелството, че в няколко съдебни района в страната вписаните адвокати, в сега съществуващите адвокатски колегии, са повече от 1000 (Пловдив, Варна) и над 6000 (София), което прави невъзможно осигуряване на системен и качествен контрол върху работата на адвокатите в съответната адвокатска колегия, както и участие на адвокатите в дейността на колегията, предлагаме да бъде предвиден максимален брой на адвокатите в една адвокатска колегия – напр. 2000 адвоката.

➤ статутът на Адвокатската колегия – юридическо лице, включващо вписаните в регистрите ѝ адвокати. Изрично следва да бъде посочено, че седалище на колегията е в седалището на окръжния съд.

Предлагаме да се предвидят следните принципи на управление и финансиране на адвокатската колегия:

- самоуправление;
- самоиздръжка;
- активно и равнопоставено участие на адвокатите в процесите на вземане на решения, свързани с дейността на адвокатската колегия;
- пряко участие в избора на органи на адвокатската колегия и на делегати за участие в общото събрание на Съюза на адвокатските колегии;
- финансиране на дейността на адвокатската колегия от членския внос на адвокатите, встъпителните вноски при прием на адвокати и от средства, набирани чрез организираните от адвокатската колегия дейности.

По отношение органите на адвокатската колегия:

Предлагаме да се запазят предвидените в действащия Закон за адвокатурата органи:

- ✓ Общо събрание;
 - ✓ Адвокатски съвет;
 - ✓ Контролен съвет;
 - ✓ Дисциплинарен съд;
 - ✓ Председател на адвокатската колегия.
- Предлагаме мандатът на органите на адвокатската колегия да бъде 4 години, с право в един и същ орган да се участва максимум два последователни мандата. За Председателя на АК, като самостоятелен орган, изрично да се предвиди, че той не може да бъде избран като председател или член на Съвета повече от два последователни мандата, които е заемал като председател или член на АС.

Раздел II Общо събрание на адвокатската колегия



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- Да се запази регламентацията, Общото събрание да се свиква чрез покана, публикувана в ДВ, един месец преди датата на провеждането му.
- Видове заседания на Общото събрание:

Редовно общо събрание:

Да се провежда ежегодно, в последната събота и/или неделя от месец февруари.

- Общото събрание да има следните правомощия:
 1. да взема решение по приемане на отчета за дейността на Адвокатския съвет през отчетната година;
 2. да взема решение по приемане на доклада на Контролния съвет;
 3. да разглежда отчета на Дисциплинарния съд;
 4. да приема бюджет на Съвета на колегията за следващата финансова година;
 5. да взема решение за размера на членския внос и на встъпителните такси при приемане на адвокати;
 6. да взема решение за други такси, събирани от адвокатския съвет;
 7. да определя размера на дължимите възнаграждения за членовете на органите на колегията;
 8. да взема решение предсрочно да прекратява правомощията на Адвокатския съвет и/или на Председателя на адвокатската колегия, на Контролния съвет и на Дисциплинарния съд, в случай, че не се приеме отчетът за дейността на Адвокатския съвет, докладът на Контролния съвет и Дисциплинарния съд;
 9. да разглежда и взема решение за приемане отчета за дейността на ВАДС, доклада на ВКонтр.С и отчета на Висшия дисциплинарния съд;
 10. да взема решение за предсрочно прекратяване правомощията на ВАДС и/или на Председателя на ВАДС, на ВКонтр.С и на Висшия дисциплинарен съд, в случай, че не се приемат отчетите и доклада им и възложи на делегатите да гласуват взетото решение на общото събрание на Камарата на адвокатските колегии;
 11. да приема актове, уреждащи дейността и функционирането на органите на съответната колегия;
 12. да взема решение за разпореждане с недвижими имоти на адвокатската колегия;
 13. да решава всички въпроси, които са свързани с организацията и дейността на адвокатската колегия и на вписаните в нея адвокати.
- ✓ Кворум – повече от половината от вписаните в адвокатската колегия адвокати. В случай, че в обявения час не е налице кворум, събранието да се проведе след 1 час, независимо от броя на присъстващите. Участието в събранието да бъде само лично, като се изключва участие с пълномощно. Право на участие в събранието имат



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



всички адвокати, вписани в адвокатската колегия, без тези, които временно са преустановили адвокатската дейност, независимо на какво основание.

✓ Гласуването на събранието да бъде явно и лично (без представителство с пълномощно).

✓ Решенията на събранието да се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите, с изключение на решението за предсрочно прекратяване правомощията на Адвокатския съвет, Председателя на АК и КС, което да се взема с кворум 2/3 от адвокатите, вписани в колегията.

✓ Решенията на общото събрание да подлежат на обжалване, в 14-дневен срок, пред ВАДС. Решението на ВАДС да подлежи на съдебен контрол, в 14-дневен срок пред ВАС.

Извънредно общо събрание:

✓ Да се свиква по решение на Адвокатския съвет, на Контролния съвет или по писмено искане на 1/3 от членовете на колегията.

✓ Ако Адвокатският съвет не свика извънредно общо събрание в определен срок, то да се свиква задължително от Висшия адвокатски съвет. Ако и ВАДС не свика общото събрание в определен срок, то да се свиква от поискалите го по реда, предвиден за свикване на редовно общо събрание.

✓ Свикването и провеждането да става по реда за свикване и провеждане на редовно общо събрание.

Раздел III Адвокатски съвет

Предлагаме:

1. Да се предвиди конкретен брой членове, които да бъдат включени в състава на АС, в зависимост от броя на адвокатите в колегията. Това е необходимо, с оглед обстоятелството, че изборът на членовете на АС, ще се провежда извън общото събрание.

2. Председателят на Адвокатската колегия да се включва по право като член на АС и да е негов председател.

3. Броят на членовете на АС да се определя в зависимост от членовете на адвокатите в колегията (без председателя на Адвокатската колегия):

✓ при колегии до 200 адвокати - петима основни и двама резервни членове;

✓ при колегии над 200 адвокати до 1000 адвокати - седем основни и трима резервни членове;

✓ при колегии над 1000 адвокати до 2000 адвокати - девет основни и четирима резервни членове.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



➤ Изисквания към кандидатите за членове на АС – членове на АК да имат адвокатски стаж най-малко 10 години.

➤ Да се предвидят изключения - ако няма адвокати, отговарящи на изискването – най-малко 5 годишен адвокатски стаж.

➤ Да се предвиди забрана, член на централен орган на Камарата да не може да бъде член на АС.

➤ Да се предвиди положението на резервните членове в работата на АС. В тази връзка действащата уредба е неуспешна и с оглед нормалното функциониране на органа АС следва да се уреди резервните членове да участват в заседанието на Съвета с право на глас, при отсъствие на основен член и когато Съветът няма кворум. Правото на участие на резервен член да се определя, като те се подреждат по низходящ ред и се започва от този, получил най-голям брой гласове при избора.

➤ Да се запази действащата разпоредба, че при напускане на основен член на АС или при смърт, той се замества от резервен член (който е получил най-голям брой гласове при избора) и този резервен член става основен.

➤ Да се предвиди, че на първото си заседание, членовете на АС избират задължително секретар и заместник-председател – един или двама, в зависимост от броя на членовете на АС. Могат да бъдат избрани и комисии или други помощни органи, като функциите им се уреждат с правила, приети от АС.

4. Видове заседания на Адвокатския съвет:

✓ редовни заседания – да се провеждат най-малко един път в месеца;

✓ извънредни заседания – да се свикват от председателя на АК, по решение на Адвокатския съвет или по писмено искане на 1/3 от основните членове на Съвета, отправено до Председателя на Съвета.

➤ Кворум за провеждане на заседанията – 2/3 от основните членове. Ако няма кворум - в заседанието да участват с право на глас резервните членове (виж по-горе).

➤ Кворум за вземане на решение – обикновено мнозинство. При равен брой гласове, решаващ е гласът на Председателя. В практиката възникват противоречия в тълкуването на съществуващата разпоредба, поради което следва да се определи, че за равен брой следва да се считат гласовете „за“ срещу гласовете „против“ и „въздържал се“ общо.

➤ Да се предвиди възможност АС да взема решения не присъствено, като в този случай решението трябва да е взето единодушно от всички основни членове и протоколът да е подписан от всички основни членове, като подписването може да става и електронно.

➤ Задължително да се предвиди, че за заседанието се изготвя протокол в 7-дневен срок, който се обявява на адвокатите – на разположение в офиса на колегията и на интернет страницата на колегията.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

✓ Да се запази възможността за обжалване на решенията на АС, в 14-дневен срок от изготвянето и публикуването му. Решението на ВАДС да подлежи на съдебен контрол, в 14-дневен срок пред ВАС.

5. Правомощия на Адвокатския съвет:

➤ Предлагаме да се запазят в основни линии правомощията по чл. 89 от действащия Закон за адвокатурата, като отпаднат:

✓ Възможността АС да организира и провежда изпита за кандидати за адвокати и младши адвокати и да вписва адвокатите и младшите адвокати. Практиката, създадена досега, макар и в нарушение на закона, показва, че организирането на изпити от ВАДС е добро решение, тъй като е свързано с участие на хабилитирани лица в изпитната комисия, което няма да може да бъде осигурено от всяка една от колегиите. При централизирането на адвокатския изпит всички кандидати ще бъдат поставени при еднакви условията за преценка на техните знания и ще бъдат оценявани по еднакви критерии.

✓ Възможността АС да определя размера на месечната вноски, дължима към колегиата. Това следва да бъде предвидено като правомощие на Общото събрание.

➤ Като правомощия на АС да се добави:

✓ Да организира продължаващото образование на адвокатите по време на тяхната кариера. В този смисъл е уредбата в редица държави от ЕС – Италия, Белгия, Унгария, Естония, Румъния.

✓ Да акредитира организации за провеждане на въвеждащо и продължаващо обучение и специализация на адвокатите.

✓ Да издава удостоверения за специализация на адвокатите.

✓ Да организира провеждането на гласуване на редовни и извънредни избори на местни, централни органи и делегати.

6. Правомощия на Секретаря на Адвокатския съвет:

➤ Считаме, че правомощията на Секретаря на Адвокатския съвет могат да бъдат запазени като обхват, така както са предвидени в действащия закон. Следва обаче, да бъдат формулирани по-ясно, защото редакцията им е обща.

7. Правомощия на заместник-председателя/лите на Адвокатския съвет:

➤ Да замества председателя при негово отсъствие, като има всички правомощия на председател в негово отсъствие.

➤ Да изпълнява функциите на председател при предсрочно прекратяване на правомощията на председателя, независимо на какво основание. Срокът затова да бъде до провеждане на нов избор за председател.

Раздел IV Председател на адвокатския съвет



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Предлагаме:

- Да се запазят правомощията на Председателя, посочени в действащия Закон за адвокатурата.
- Да се постави изискване към кандидата да бъде член на АК и да има адвокатски стаж най-малко 15 години.
- Следва да се предвидят изключения, ако няма адвокати, отговарящи на изискването, тогава кандидатът да има най-малко 10-годишен адвокатски стаж.
- Да се предвиди забрана, член на централен орган на Камарата да не може да бъде председател на АК.

Раздел V Контролен съвет

Предлагаме:

1. Да се предвиди конкретен брой членове, които да бъдат включени в състава на КС, в зависимост от броя на адвокатите в Колегията. Това е необходимо с оглед обстоятелството, че изборът на членовете на КС, се провежда извън Общото събрание (досега на Общото събрание се гласува брой на членовете на КС).

2. Брой членове, в зависимост от членовете на адвокатите в Колегията:

- ✓ при колегии до 200 адвокати - трима основни и един резервен член;
- ✓ при колегии над 200 адвокати до 1000 адвокати - петима основни и двама резервни членове;
- ✓ при колегии над 1000 адвокати до 2000 адвокати - седем основни и трима резервни членове.

➤ Следва да се отбележи, че практиката показва, че е необходимо да се предвидят и резервни членове, които да заместят основните членове, в случай на смърт, напускане по собствено желание и др. причини, които ще намалят броя на членовете на КС.

➤ Да се предвиди, че при напускане на основен член на КС или при смърт, той се замества от резервен член (който е получил най-голям брой гласове при избора) и този резервен член става основен.

3. Да се постави изискване към кандидатите за членове на КС да бъдат членове на АК и да имат адвокатски стаж най-малко 10 години.

Да се предвидят изключения - ако няма адвокати, отговарящи на изискването – най-малко 5-годишен адвокатски стаж.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



4. Да се предвиди забрана, член на централен орган на Камарата да не може да бъде член на КС.

5. Да се запази действащото решение - членовете на КС на първото си заседание да избират задължително председател. Да се предвиди, че КС може да създава комисии или други помощни органи, като функциите им се уреждат с правила, приети от КС.

6. Видове заседания на КС:

- ✓ редовни – да се провеждат най-малко един път в месеца;
- ✓ извънредни – да се свикват от председателя на КС, по решение на КС или по писмено искане на 1/3 от основните членове на Съвета, отправено до председателя на КС.

- Кворум за провеждане на заседанията – 2/3 от основните членове. Ако няма кворум, в заседанието участват с право на глас резервните членове (виж по-горе).

- Кворум за вземане на решение – обикновено мнозинство.

- Да се предвиди възможност КС да взема решения неprisъствено, като в този случай решението трябва да е взето единодушно от всички основни членове и протоколът да е подписан от всички основни членове.

- Задължително да се предвиди, че за заседанието се изготвя протокол в 7-дневен срок, който се обявява на адвокатите – на разположение в офиса на колегията и на интернет страницата на колегията.

- ✓ Да се запази възможността за обжалване на решенията на КС в 14-дневен срок от изготвянето и публикуването му. Обжалването да е пред Висшия контролен съвет, Решението на ВКонтр.С да подлежи на съдебен контрол, в 14-дневен срок пред ВАС.

- Да се запази съществуващата уредба - Председателят на КС или негов член да участват на заседание на АС с право на съвещателен глас.

7. Правомощия на Контролния съвет:

- В действащия закон правомощията на КС са много общо посочени. Считам, че е удачно правомощията да бъдат изброени по-подробно и конкретно да включват:

- ✓ Да извършва текущ контрол върху правилното разходване на бюджета и периодично да дава становище.

- ✓ Да извършва контрол върху стопанисването на имуществото на адвокатската колегия.

- ✓ Член на КС да участва в извършването на годишна инвентаризация на имуществото на колегията.

- ✓ Да приема отчет за дейността на КС, който да се изнася пред ОС.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

✓ Да изготвя доклад до Висшия контролен съвет и до ВАДС при констатирани нарушения на финансовата дейност на АС.

Раздел VI. Дисциплинарен съд

Предлагаме:

1. Да се предвиди конкретен брой членове, които да бъдат включени в състава на ДС, в зависимост от броя на адвокатите в колегията. Това е необходимо с оглед обстоятелството, че изборът на членовете на ДС ще се провежда извън общото събрание (досега на общото събрание се гласува брой на членовете на ДС).

2. Брой членове, в зависимост от членовете на адвокатите в колегията:

✓ при колегии до 200 адвокати - 7 основни и двама резервни членове;
✓ при колегии над 200 адвокати до 1000 адвокати - девет основни и трима резервни членове;

✓ при колегии над 1000 адвокати до 2000 адвокати - единадесет основни и четирима резервни членове.

➤ Следва да се отбележи, че практиката показва, че е необходимо да се предвидят и резервни членове, които да заместят основните членове, в случай на смърт, напускане по собствено желание и др. причини, които ще намалят броя на членовете на КС.

➤ Следва да се предвиди, че при напускане на основен член на КС или при смърт, той се замества от резервен член (който е получил най-голям брой гласове при избора) и този резервен член става основен.

➤ Да се постави изискване към кандидатите за членове на ДС да бъдат членове на АК с адвокатски стаж най-малко 15 години.

➤ Да се предвидят изключения - ако няма адвокати, отговарящи на изискването – най-малко 10-годишен адвокатски стаж.

➤ Да се предвиди забрана, член на централен орган на Камарата да не може да бъде член на ДС.

➤ Да се предвиди, че членовете на ДС на първото си заседание следва да изберат задължително председател.

➤ Да се запази действаща регламентация, че всички членове на ДС вземат решение за образуване на постоянно действащи състави за разглеждане на делата от трима члена, един от които – председател на състава, който има най-голям адвокатски стаж.

➤ Подсъдност на делата – всички дисциплинарни дела като първа инстанция, образувани от АС срещу членове на АК.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Глава шеста КАМАРА НА АДВОКАТСКИТЕ КОЛЕГИИ

Раздел I Общи положения

- Статут на Камарата на Адвокатските колегии – юридическо лице със седалище в гр. София, включващо всички адвокатски колегии.
- Финансиране:
 - ✓ от вноски на адвокатските колегии, чийто размер се определя на база броя адвокати, вписани в адвокатската колегия;
 - ✓ от средства, набирани чрез организираните от Камарата дейности.

Предлагаме органи на Камарата на адвокатските колегии да бъдат:

- ✓ Общо събрание;
- ✓ Висш адвокатски съвет;
- ✓ Висш контролен съвет;
- ✓ Висш дисциплинарен съд;
- ✓ Председател на Камарата на адвокатските колегии
- Предлагаме мандатът на органите Камарата на адвокатските колегии да бъде 4 години, с право в един и същ орган да се участва максимум два последователни мандата.

Раздел II Общо събрание на адвокатите от страната

Предлагаме:

- Състав на Общото събрание – да се състои от председателите на адвокатските колегии и избраните делегати от адвокатските колегии.
- Общото събрание да се свиква по решение на ВАДС чрез покана, публикувана в ДВ, един месец преди датата на провеждането му.
- Видове заседания на Общото събрание:

Редовно общо събрание:

Да се провежда ежегодно, в последната събота и/или неделя от месец март.

- Общото събрание да има следните правомощия:

Проект № BG05SFOP001-3.003-0135, с наименование „Българската адвокатура – силна и обновена”, който се финансира по Оперативна програма „Добро управление“ по Процедура BG05SFOP001-3.003 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор „Граждански контрол върху реформата в съдебната система“



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



1. да взема решение по приемане на отчета за дейността на ВАДС през отчетната година;
2. да взема решение по приемане на доклада на Висшия контролен съвет;
3. да разглежда отчета на Висшия дисциплинарен съд;
4. да приема бюджет на ВАДС за следващата финансова година;
5. да взема решение за други такси, събирани от ВАДС;
6. да определя размера на дължимите възнаграждения за членовете на органите на Камарата – ВАДС, ВКС, ДС;
7. да разглежда и взема решение за приемане отчета за дейността на ВАДС, доклада на Висшия контролен съвет и отчета на Висшия дисциплинарен съд;
8. да взема решение предсрочно да прекратява правомощията на ВАДС и/или председателя на Камарата, на Висшия контролен съвет и на Висшия дисциплинарен съд, в случай, че не се приеме отчетът за дейността на ВАДС и докладът на Висшия контролен съвет;
9. да приема актове, уреждащи дейността и функционирането на органите на Камарата;
10. да приеме Етичен кодекс на адвоката;
11. да взема решение за разпореждане с недвижими имоти, собственост на Камарата;
12. да приема правила за електронно гласуване за местни и централни органи и за делегати за общо събрание на Камарата на адвокатските колегии;
13. да решава всички въпроси, които са свързани с организацията и дейността на Камарата и на вписаните в адвокатските колегии адвокати.
 - ✓ Кворум – 2/3 от състава. В случай, че в обявения час не е налице кворум, събранието да се провежда след 1 час, независимо от броя на присъстващите. Участието в събранието да бъде само лично, като се изключва участие с пълномощно.
 - ✓ Гласуването на събранието да бъде явно и лично (без представителство с пълномощно).
 - ✓ Решенията на събранието да се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите, с изключение на решението за предсрочно прекратяване правомощията на Висшия адвокатски съвет, Председателя на Камарата и ВКС, което да се взема с кворум 2/3 от броя на председателите на адвокатски колегии и 2/3 от броя на вписаните адвокати, представени с делегати.
 - ✓ Решенията на общото събрание да подлежат на обжалване в 14-дневен срок пред ВАС.

Извънредно общо събрание:

- ✓ Да се свиква по решение на ВАДС, на Контролния съвет или по писмено искане на 1/3 от състава на общото събрание на Камарата.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- ✓ Ако ВАДС не свика извънредно общо събрание в определен срок, то да се свиква от поискалите го по реда, предвиден за свикване на редовно общо събрание.
- ✓ Свикването и провеждането да става по реда за свикване и провеждане на редовно общо събрание.

Раздел III Висш адвокатски съвет

Предлагаме:

- Да се запази сегашната разпоредба относно броя на членовете - петнадесет основни и 10 резервни членове.
- Председателят на Камарата да се включва по право като член на ВАДС и да е негов председател.
- Изисквания към кандидатите за членове на ВАДС – да са адвокати с адвокатски стаж най-малко 15 години.
- Да се предвиди забрана, член на орган на Адвокатската колегия да бъде член на ВАДС.
- Да се предвиди положението на резервните членове в работата на ВАДС. В тази връзка действащата уредба е неудачна и с оглед нормалното функциониране на органа ВАДС, следва да се уреди, резервните членове да участват в заседанието на Съвета с право на глас, при отсъствие на основен член и когато Съветът няма кворум. Правото на участие на резервен член да се определя, като те се подреждат по низходящ ред и се започва от този, получил най-голям брой гласове при избора.
- Да се предвиди, че при напускане на основен член на ВАДС или при смърт, той се замества от резервен член (който е получил най-голям брой гласове при избора) и този резервен член става основен.
- Да се запази регламента, че на първото си заседание, членовете на ВАДС избират задължително секретар и двама заместник-председатели, като функциите им се уреждат с правила, приети от ВАДС.

2. Видове заседания на ВАС:

- ✓ редовни – да се провеждат най-малко 2 пъти в месеца;
- ✓ извънредни – да се свикват от председателя на ВАДС, по решение на ВАДС, по писмено искане на 1/3 от основните членове на Съвета или по искане на 1/3 от членовете на общото събрание на Камарата на адвокатските колегии, отправено до председателя на Съвета.
- Кворум за провеждане на заседанията – 2/3 от основните членове. Ако няма кворум - в заседанието да участват с право на глас резервните членове (виж по-горе).
- Кворум за вземане на решение – обикновено мнозинство. При равен брой гласове, решаващ е гласът на председателя. Важно е да се предвиди, какво означава

Проект № BG05SFOP001-3.003-0135, с наименование „Българската адвокатура – силна и обновена”, който се финансира по Оперативна програма „Добро управление“ по Процедура BG05SFOP001-3.003 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор „Граждански контрол върху реформата в съдебната система“



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



равен брой гласове, тъй като в практиката възникват противоречия в тълкуването на съществуващата разпоредба – за равен брой следва да се считат гласовете „за“ срещу гласовете „против“ и „въздържал се“ общо.

➤ Да се предвиди възможност ВАДС да взема решения не присъствено, като в този случай решението трябва да е взето единодушно от всички основни членове и протоколът да е подписан от всички основни членове, като подписването да може да стане и електронно.

➤ В заседанията на Висшия адвокатски съвет, със съвещателен глас, да може да участват председателите на адвокатски колегии.

➤ Задължително да се предвиди, че за заседанието се изготвя протокол в 7-дневен срок, който се обявява на адвокатите – на разположение в офиса на Камарата и на интернет страницата на Камарата.

➤ Да се предвиди възможност за обжалване на решенията на ВАДС в 14-дневен срок от изготвянето и публикуването им. Решенията на ВАДС да подлежат на съдебен контрол в 14-дневен срок пред ВАС.

3. Правомощия на ВАДС:

➤ Предлагаме да се запазят част от правомощията по чл. 122 от действащия Закон за адвокатурата, които да се редактират и се добавят нови, както следва:

✓ Да взема решение за свикване.
✓ Да приема отчета за дейността на ВАДС, изготвен от председателя, който да се изпраща до края на месец януари на адвокатските колегии и да се внася за разглеждане на Общото събрание на Камарата.

✓ Да се произнася по жалби срещу избори на органи на адвокатските колегии, избор на делегати.

✓ Да се произнася по жалби срещу решения на общи събрания на адвокатската колегия и срещу решения на адвокатски съвети.

✓ Да се произнася по жалби срещу отказа за вписване в единните регистри.

✓ Да изготвя образци за документи и книгата на адвокатските колегии и адвокатските съвети, които се водят от адвокатските съвети, и образци на протоколите на изборителната комисия и изборното бюро.

✓ Да организира и провежда изпита за кандидати за адвокати и младши адвокати.

✓ Да поддържа единните регистри на адвокатите, на младшите адвокати и на адвокатските дружества.

✓ Да води Единния регистър на чуждестранните адвокати, на които е признато правото да се явяват като защитници пред български съд.

✓ Да управлява и стопанисва имуществото на Камарата на адвокатските колегии.

✓ Да дава становище по проекти за нормативни актове и да прави предложения за усъвършенстване на законодателството.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



✓ Да прави предложения до председателя на Върховния касационен съд и до председателя на Върховния административен съд за издаване на тълкувателни решения и да изготвя становища по тях.

✓ Да приема щата и да определя възнагражденията на служителите.

✓ Да осигурява разходите, свързани с дейността на Висшия контролен съвет и Висшия дисциплинарен съд.

4. Правомощия на Секретаря на ВАДС:

➤ Считаме, че правомощията на Секретаря на ВАДС могат да бъдат запазени като обхват, така както са предвидени в действащия закон. Следва обаче, да бъдат формулирани по-ясно, защото редакцията им е обща.

5. Правомощия на заместник-председателя/ите:

✓ Да замества председателя при неговото отсъствие, като има всички правомощия на председател в негово отсъствие.

✓ Да изпълнява функции на председател, при предсрочно прекратяване на правомощията на председателя, независимо на какво основание. Срокът затова да бъде до провеждане на нов избор за председател.

Раздел IV Председател на Висшия адвокатски съвет

Предлагаме:

➤ Да се запазят правомощията на Председателя, посочени в действащия Закон за адвокатурата.

➤ Да се постави изискване към кандидата да бъде член на АК и да има адвокатски стаж най-малко 15 години.

➤ Следва да се предвидят изключения, ако няма адвокати, отговарящи на изискването, тогава кандидатът да има най-малко 10-годишен адвокатски стаж.

➤ Да се предвиди забрана, член на орган на Адвокатската колегия да не може да бъде Председател на ВАДС.

Раздел V Висш контролен съвет

Предлагаме:

➤ Да се запази посоченият брой членове - 5 основни члена, и да се предвидят 2 резервни члена. Практиката показва, че е необходимо да се предвидят и резервни членове, които да заместят основните членове, в случай на смърт, напускане по собствено желание и др. причини, които ще намалят броя на членовете на ВКС.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



➤ Следва да се предвиди, че при напускане на основен член на ВКС или при смърт, той се замества от резервен член (който е получил най-голям брой гласове при избора) и този резервен член става основен.

➤ Да се запази изискването към кандидатите за членове на ВКС да имат 15 години адвокатски стаж.

➤ Да се предвиди забрана, член на орган на Адвокатската колегия да не може да бъде член на КС.

➤ Да се запази действащото решение, членовете на ВКС на първото си заседание да избират задължително председател. Да се предвиди, че КС може да създава комисии или други помощни органи, като функциите им се уреждат с правила, приети от ВКС.

2. Видове заседания на КС:

✓ редовни – да се провеждат най-малко един път в месеца;

✓ извънредни – да се свикват от председателя на ВКС, по решение на ВКС или по писмено искане на 1/3 от основните членове на ВКС, отправено до председателя на КС.

➤ Кворум за провеждане на заседанията – 2/3 от основните членове. Ако няма кворум, в заседанието участват с право на глас резервните членове (виж по-горе).

➤ Кворум за вземане на решение – обикновено мнозинство.

➤ Да се предвиди възможност ВКС да взема решения непосредствено, като в този случай решението трябва да е взето единодушно от всички основни членове и протоколът да е подписан от всички основни членове.

➤ Задължително да се предвиди, че за заседанието се изготвя протокол в 7-дневен срок, който се обявява на адвокатите – на разположение в офиса на колегията и на интернет страницата ѝ.

➤ Да се предвиди възможност за обжалване на решенията на ВКонтр.С в 14-дневен срок от изготвянето и публикуването му, пред ВАС.

➤ Да се запази съществуващата уредба - Председателят на КС или негов член да участват на заседание на ВАДС с право на съвещателен глас.

3. Правомощия на ВКС:

В действащия закон правомощията на ВКС са само маркирани. Считаю, че е удачно правомощията да бъдат изброени по-подробно и конкретно да включват:

✓ Да извършва текущ контрол върху правилното разходване на бюджета и периодично да дава становище.

✓ Да извършва контрол върху стопанисване на имуществото на Камарата.

✓ Член на ВКС да участва в извършването на годишна инвентаризация на имуществото на Камарата.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



✓ Да приема отчет за дейността на ВКС, който да се изпраща до края на месец януари на адвокатските колегии и да се внася за разглеждане на общото събрание на Камарата.

✓ При констатирани нарушения на финансовата дейност на ВАДС, да внася искане за свикване на общо събрание на Камарата.

Раздел VI Висш дисциплинарен съд

Предлагаме:

➤ Да се запази посоченият брой членове – 15 основни члена и да се предвидят 7 резервни члена. Практиката показва, че е необходимо да се предвидят и резервни членове, които да заместят основните членове, в случай на смърт, напускане по собствено желание и др. причини, които ще намалят броя на членовете на ВДС.

➤ Следва да се предвиди, че при напускане на основен член на ВДС или при смърт, той се замества от резервен член (който е получил най-голям брой гласове при избора) и този резервен член става основен.

➤ Да се запази изискването към кандидатите за членове на ВДС да имат 15 години адвокатски стаж.

➤ Да се предвиди забрана, член на орган на Адвокатската колегия да не може да бъде член на ВДС.

➤ Да се предвиди, че членовете на ВДС на първото си заседание да избират задължително председател.

➤ Да се запази действащата регламентация, че всички членове на ВДС вземат решение за образуване на постоянно действащи състави за разглеждане на делата от трима члена, един от които – председател на състава, с най-голям адвокатски стаж.

➤ Подсъдност на делата – да разглежда като втора инстанция жалбите срещу решенията на дисциплинарните съдилища при адвокатските колегии.

Глава седма Избори за органи на адвокатурата

➤ Видове избори:

1. Редовни избори:

✓ Да се провеждат три месеца преди изтичане мандата на местните и/или централните органи и на делегатите за общо събрание на Камарата на адвокатските колегии.

✓ Да се насрочват по решение на АС или ВАДС и съобщение за провеждането им да се публикува на страницата на адвокатската колегия и на страницата на ВАДС.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

2. Извънредни избори:

- ✓ Да се провеждат само за органи, не и за делегати.
- ✓ Да се провеждат при предсрочно прекратяване на мандата на някой от органите. В този случай, избраните на извънредния избор органи довършват текущия мандат. Довършване на мандата да не се счита за един мандат, при прилагане на забраната за два последователни мандата.
 - ✓ Да се насрочват по решение на АС или ВАДС, в срок до 1 месец след възникване на предпоставките за това и съобщение за провеждането им да се публикува на страницата на адвокатската колегия и на страницата на ВАДС.
 - Условия за кандидатите за местни и централни органи:
 - ✓ да са членове на колегията, в която ще бъдат избирани;
 - ✓ да не са били в органи, местни или централни, два последователни мандата (в зависимост от това за кои органи кандидатстват);
 - ✓ да отговарят на условията за стаж, посочени за всеки един орган;
 - ✓ Ограничения за членове – да не бъдат кандидати за местни или централни органи или за делегати в един и същ избор; кандидатът за местен или централен орган, да не е член на местен и централен орган към момента на избора.
 - ✓ Да не са им налагани дисциплинарни наказания, освен ако към датата на избора са реабилитирани.
 - Условия за провеждане на изборите:
 - ✓ Кандидатите да се номинират не по-късно от 2 месеца преди датата на провеждане на избора. Предложенията да се подават до изборните комисии в АС, съответно във ВАДС.
 - ✓ АС, с решение, взето не по-късно от 3 месеца преди провеждане на избора, да избере състава на Изборната комисия за провеждане на изборите за местни органи и делегати за общо събрание на Камарата на адвокатските колегии, състоящ се от най-малко 3 адвоката.
 - ✓ ВАДС, с решение, взето не по-късно от 3 месеца, преди провеждане на избора, да избере състава на Изборната комисия за провеждане на изборите за централни органи, състоящ се от най-малко 5 адвоката.
 - ✓ Изборните комисии да са постоянно действащи за срока на мандата на органите и да провеждат редовни и извънредни избори.
 - ✓ Изборните книжа (образци на заявления, протоколи, декларации, бюлетини и др.) да се изготвят от ВАДС, след обсъждане с АК и да се използват от всички адвокатски колегии.
 - ✓ Кандидатите, които отговарят на условията за избор, да се обявяват от изборните комисии, като имената им се публикуват на страницата на адвокатската колегия и на страницата на ВАДС, най-късно до 1 месец преди провеждане на избора.
 - ✓ Да се гласува електронно и по изключение с бюлетини (в конкретни случаи) за избор на местни и централни органи и делегати за общо събрание на Камарата на адвокатските колегии.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



- Правилата за електронно гласуване да се приемат от общото събрание на Камарата на адвокатските колегии.
- Участието в изборите е доброволно. Да се предвиди, че изборът е редовен ако са гласували повече от половината от вписаните адвокати. Ако не е налице кворум, изборите да се провеждат на следващия ден, може и при спадащ кворум (например 1/3).
- Резултати от гласуването:
 - ✓ Резултатите от изборите за местни органи и за делегати за общо събрание на Камарата на адвокатските колегии да се отчитат от ИК, избрана от АС.
 - ✓ Изборната комисия, избрана от АС, да обявява избраните кандидати за местните органи и делегатите за общо събрание на Камарата на адвокатските колегии.
 - ✓ Изборната комисия, избрана от ВАДС, да обявява избраните кандидати за централните органи, въз основа на протоколите от ИК, избрана от АС, отчета резултатите от гласуването на адвокатите, вписани в съответната адвокатска колегия.
- За избрани да се считат:
 - ✓ Кандидатите, за които са гласували повече от половината действителни гласове, ако в гласуването са участвали повече от половината от вписаните адвокати.
 - ✓ Ако няма избрани или не са попълнени органите или броя на делегатите, се произвежда нов избор - 7 дни след провеждане на първия избор, при който избрани кандидати са считат тези, които са получили повече гласове.
- Решенията на ИК:
 - ✓ Решенията на ИК, с които се обявяват за избрани членовете на местните органи и делегатите за общо събрание на Камарата на адвокатските колегии, да подлежат на обжалване в 7-дневен срок пред Административен съд, в района на колегията. Решението на Административния съд подлежи на обжалване пред съда - ВАС. Жалбите да не спират изпълнението, освен ако съдът не постанови спиране.
 - ✓ Решенията на ИК, с които се обявяват за избрани членовете на централни органи, да подлежат на обжалване в 7-дневен срок пред съда – Върховен административен съд. Решението на ВАС подлежи на обжалване пред 5-членен състав. Жалбите да не спират изпълнението, освен ако съдът не постанови спиране.
- Местните органи да се конституират едновременно и централните органи да се конституират едновременно. Първото заседание да се проведе на следващия ден, след изтичане на мандата на органите, освен ако решението на изборните комисии не е спряно от съда в процедурата по обжалване.

Избор на делегати

Предлагаме:

- Делегатите да се избират от всяка адвокатска колегия, като се избират:
 - ✓ основни делегати: броят им да се определя при норма на представителност по 1 делегат на 50 адвоката от броя адвокати, вписани в съответната адвокатска колегия



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



- ✓ резервни делегати: броят им да бъде 1/3 от броя на основните делегати.
- Мандат на делегатите:
- ✓ Делегатите да бъдат постоянно действащи, с мандат 4 години.
- ✓ Делегатите да са обвързани с решенията, взети на общото редовно отчетно събрание, по отношение отчетите за дейността на централните органи и предсрочно прекратяване на правомощията им.

Глава осма ДИСЦИПЛИНАРНА ОТГОВОРНОСТ

Раздел I Етични принципи на българската адвокатура

В сега действащия Закон за адвокатурата не се съдържат разпоредби, които да регламентират конкретно етични принципи на адвокатурата. Няма изрична разпоредба в Закона, която да регламентира и/или предвижда приемането на Етичния кодекс на адвоката (ЕКА). Съществуват препратки в няколко текста от сега действащия закон, които свързват ЕКА с адвокатската дейност. В чл. 51 от сега действащия Закон се споменава ЕКА във формулировката за виновно неизпълнение на адвокатски задължения; в чл.132 от сега действащия Закон има препратка за дисциплинарно нарушение при неспазване на ЕКА и нормата на чл. 121 от Закона, в който е предвидено, че Висшия адвокатски съвет приема с решение Етичния кодекс на адвоката.

Към настоящия момент действа **ЕТИЧЕН КОДЕКС на адвоката**, Приет с Решение №324 на Висшия адвокатски съвет от 8.07.2005 г., обн., ДВ, бр. 60 от 22.07.2005 г., доп., бр. 43 от 8.06.2010 г.

При прегледа на сравнителния анализ досежно начина и формата на уреждане на етичните правила в други държави, се установява, че във всяка една от анализираните правни системи има приети етични правила. В по-голяма част от правната уредба на държавите, предмет на сравнителния анализ, етичните правила са уредени с нарочен акт, който по правило почти навсякъде носи наименованието Етичен кодекс. Във всички страни нарушаването на приетите етични правила на адвокатурата е предпоставка за налагане на дисциплинарно наказание.

➤ В проекта за нов Закон за адвокатурата предлагаме да бъдат уредени само основните принципи на Етичните правила. Предлагаме в отделен подзаконов акт да бъдат уредени отношенията регламентиращи етичните правила на българските



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

адвокати и този акт да носи името ЕТИЧЕН КОДЕКС НА АДВОКАТА или ДЕОНТОЛОГИЧЕН КОДЕКС, наричан по-долу ЕКА.

Предлагаме в Раздела, регламентиращ основните етични принципи на българската адвокатура да бъде изрично предвидено, че същите се уреждат с подзаконов акт, който се приема с решение на висшия орган на българската адвокатура.

➤ Относно компетентния орган, който приема ЕКА.

Предлагаме ЕКА да се приема от висш орган на българската адвокатура, а именно от Общото събрание на Камарата на адвокатските колегии.

Органът, който приема правилата считаме, че следва да бъде Общо събрание на българската адвокатура (ОСБА), ако това е приложимо съгласно застъпената в концепцията компетентност на ОСБА. Алтернативно ако с оглед заложената компетентност на ОСБА не е регламентирана подобна функция, то ЕКА предлагаме да се приемат от ВАДС, но след обществено обсъждане на проекта от адвокатите в страната.

➤ Считаме, че не е целесъобразно в проекта за нов закон да се съдържа цялостната правна уредба, свързана с ЕКА, тъй като тези отношения са по-динамични и ако се налага допълване или изменение на самите правила, приемането им от Висшия законодателен орган на Република България, ще затрудни като цяло процедурата. В обобщение считаме, че е целесъобразно да се приеме предложението ни, а именно: в новия закон да бъдат регламентирани само основните принципи; законът да предвижда детайлно уреждане на етичните правила в нарочен подзаконов акт, който да се приема от с Решение на Висшия орган на българската адвокатура. Относно наименованието на подзаконовия нормативен акт (вътрешен акт на българската адвокатура), предлагаме да се запази наименованието Етичен кодекс на адвокатурата или да бъде назован Деонтологичен кодекс. От сравнителния анализ за начина, по който е уредена тази материя в другите страни, прави впечатление, че почти във всяка една от тях (Словения, Словакия, Хърватия, Естония, Нидерландия, Белгия), акта уреждащ етичните правила (деонтология) съдържа наименованието Кодекс.

Считаме, че по отношение на основните принципи, които следва да залегнат в Закона като етични принципи на българската адвокатура, може да се възприеме формулировката на тези отношения така, както са регламентирани в сега действащия ЕКА.

➤ Предлагаме основните принципи да се допълнят и с нови положения с оглед съвременните обществени отношения.

Предлагаме изрично да бъде закрепено задължението „Адвокатът е длъжен да изпълнява постоянно задълженията си”, както е в Хърватия.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



На следващо място в случай, че адвокатът упражнява дейността си в чужда държава той дължи спазване на правилата за професионално поведение при упражняване на професията там.

Несъвместимост между функциите на адвоката и упражняването на дейности и извършването на действия, които влизат в противоречие със същността на адвокатската професия, ограничават или премахват независимостта ѝ или накърняват достойнството и доброто ѝ име.

В някои от анализираните практики по сравнителния анализ, съществува етична забрана адвокатът или негов съдружник да не може да предлага услугите си на бъдещ клиент лично, чрез посредник или по друг начин, освен в случаите, когато адвокатът има семейна, роднинска или предходна професионална връзка с лицето. Адвокатът не може да привлича клиенти чрез използването на посредници.

Добри практики в тази насока има в Румъния и Франция.

Като основно етично правило предлагаме да бъде изведена и забраната за дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, гражданство, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. При детайлното уреждане на тези отношения следва да се има предвид и уредбата по ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА 77/249/ЕИО от 22 март 1977 година за улесняване ефективното упражняване на свободата на предоставяне на адвокатски услуги. Съгласно цитираната директива, адвокатите могат да упражняват ефективно свободата на предоставяне на услуги, като приемащите държави-членки трябва да признават за адвокати лицата, които упражняват тази професия в отделните държави-членки; да се има предвид и уредбата по ДИРЕКТИВА 98/5/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 16 февруари 1998 година относно улесняването постоянното упражняване на адвокатската професия в държава-членка, различна от държавата, в която е придобита квалификацията. В цитираната директива (чл.6) са уредени приложимите правила на професионална етика.

На база проучване на добрите практики в други страни от сравнителния анализ, на база проучването на действащата нормативна уредба, динамиката на обществените отношения и задължителните общи законови норми извън специалния Закон за



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



адвокатурата считаме, че сега действащата нормативна уредба по отношение на етичните принципи на българската адвокатура е сравнително добре уредена и актуална.

Предложението ни е тези отношения да бъдат кодифицирани в отделен ЕТИЧЕН КОДЕКС, като в ПРОЕКТА ЗА ЗАКОНА ЗА АДВОКАТУРАТА се дефинират само основните принципи:

- При упражняване на своята професия адвокатът действа в съответствие със закона, с правилата на ЕТИЧНИЯ КОДЕКС и законните интереси на клиента.
- Адвокатът е длъжен:

1. Да не се влияе от личните си интереси, да не се поддава на външен натиск или на чуждо въздействие;

2. Да упражнява професията с доверие и почтеност при изграждане на отношенията между адвоката и неговия клиент;

3. Да пази тайната на своя клиент без ограничение във времето, поверителност;

4. Да не упражнявана дейности и извършването на действия, които влизат в противоречие със същността на адвокатската професия, ограничават или премахват независимостта ѝ или накърняват достойнството и доброто ѝ име;

5. Да не разгласява професионалната си дейност;

6. Да отстоява законните интереси на клиента, като спазва закона и правилата за професионално поведение;

7. Да поставя интересите на клиента над своите и тези на своите близки и колеги;

8. Да не извършва дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, гражданство, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България;

Предлагаме в Раздела, уреждащ етичните принципи на българската адвокатура да се въведе като общ текст спазването на Етичния кодекс на адвокатурата като едно от основните задължения на адвоката при упражняване на дейността си, както и че неспазването на тези задължения се счита за дисциплинарно нарушение и води до дисциплинарна отговорност.

ДИСЦИПЛИНАРНИ НАРУШЕНИЯ И НАКАЗАНИЯ

Проект № BG05SFOP001-3.003-0135, с наименование „Българската адвокатура – силна и обновена”, който се финансира по Оперативна програма „Добро управление“ по Процедура BG05SFOP001-3.003 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор „Граждански контрол върху реформата в съдебната система“



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ОБЩ ПРЕГЛЕД:

В сега действащи Закон за адвокатурата, материята отнасяща се до дисциплинарната отговорност на адвоката е уредена в Глава Тринадесета, съдържаща раздел „Дисциплинарни нарушения и наказания“. В частта относно Дисциплинарни нарушения и наказания, съществуващата правна уредба считаме, че е приложима в голяма част по отношение на нормите уреждащи дисциплинарните нарушения и наказания. Считаме, че следва да се приложи изцяло нова концепция в Закона в нормите уреждащи отношенията на самото дисциплинарно производство – компетентност на Адвокатските колегии, изцяло нова компетентност на Дисциплинарния съд към АК, на ВДС, възможност за съдебен контрол от ВКС за определен вид наказания под формата на особено касационно производство.

Предлагаме да се възприеме формулировката в сега действащия закон, който съдържа легална дефиниция на Дисциплинарно нарушение. Законът регламентира дисциплинарното нарушение като виновно неизпълнение на задълженията по този закон и Етичния кодекс на адвоката, на наредбите и решенията на Висшия адвокатски съвет и на решенията на адвокатските съвети и общите събрания.

В закона следва да се уредят детайлно дисциплинарните нарушения, което предполага и детайлна уредба на задълженията на адвоката. Следва да се разграничи дисциплинарната отговорност от имуществената отговорност на адвоката.

Считаме, че са наложителни промени в нормите, уреждащи видовете дисциплинарни нарушения и наказания и че са наложителни съществени промени в нормите регламентиращи отношенията свързани с дисциплинарното производство.

Предложения относно регламентация на Имуствената отговорност.

В закона би било редно да намери място отделен раздел, озаглавен „Имуществена отговорност“ с ясно разписани правила за какво се носи тя и по какъв ред доверителите и подзащитните лица биха могли да защитят правата си.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



Необходимостта от това се доказва и в практиката със зачестилите случаи на граждански дела срещу адвокати с претенции за обезщетение за вреди от неизпълнение на професионални задължения.

Предлагаме да се включи изрично като дисциплинарно нарушение, неизпълнението на задължението за сключване на застраховка и съответно като дисциплинарно наказание лишаване от право да се упражнява дейност до сключване на застраховка. По подобен начин е уредено в Австрия.

Добре е да се включи и вид застраховка, а оттам и отговорност на адвоката, като вид нарушение при неизпълнение на задължения за опазване ценностите, предоставени за пазене от адвоката и за средствата по клиентската сметка

Раздел II Дисциплинарни нарушения

Считаме, че в новия Закон за адвокатурата не е необходимо изчерпателно изброяване на отделните дисциплинарни нарушения. В този аспект предлагаме да се възприеме начина на уреждане на дисциплинарните нарушения на принципа, на който са уредени в сега действащия Закон.

Предлагаме да съществува норма, която да съдържа общо дефиниране на дисциплинарното нарушение като виновно неизпълнение на задълженията на адвоката, свързани с упражняване на адвокатската професия.

Предлагаме в Закона да залегне и отделно изброяване на дисциплинарни нарушения. Нарушенията, посочени в Закона на принципа на изброяването да обхващат само най-съществени задължения за упражняване на адвокатската професия и които представляват тежки дисциплинарни нарушения. Разпоредбите в тази част да бъдат на принципа на изброяването така, както са уредени тези отношения в сега действащия закон.

Предлагаме в новия закон изрично да залегнат като съществени нарушения на адвокатските задължения и посочените по-долу дисциплинарни нарушения.

➤ Предлагаме да се включи при изричното изброяване и дисциплинарно нарушение относно нелоялната реклама. В тази връзка има добри практики в другите страни, които предвиждат да не се допуска реклама, позволяваща да бъде идентифицирана клиентелата на адвоката или на неговата кантора, както и казусите, по които работи. Адвокатът не трябва да има право да обявява броя на поетите от него



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



казуси, постигнатите резултати, процент на успеваемост или пък своя оборот. Така е уредено в Румъния, Дания и Швеция.

➤ Като вид нарушение по отношение на нелоялната реклама може всяка колегия да определя правилата, при които членовете и следва да уведомят адвокатския съвет за своите рекламни проекти и дейности, свързани с активно привличане на клиенти. Адвокатският съвет има право да забрани дадена реклама или да разпoredи нейното спиране в случай, че тя противоречи на правилата. Такава е уредбата в Швеция. Забраната в горния смисъл може да се предвиди като вид наказание.

➤ В новия закон предлагаме да се предвиди като сериозно дисциплинарно нарушение и нелоялната конкуренция.

➤ Реципрочно на залегналото в закона задължение на всеки адвокат за професионална застраховка, предлагаме в новия закон нарушението на това задължение изрично да се дефинира като виновно дисциплинарно нарушение. В съответствие с вида и характера на нарушението, предлагаме да се предвиди и съответно наказание „Лишаване от право да се упражнява дейност до сключване на застраховка”.

➤ Предлагаме в новия закон изрично да се дефинира по аналогия на Кодекса на труда носене на дисциплинарна отговорност в случай на системни нарушения – напр.повече от три и по аналогия КТ за този вид нарушения да се налагат и по-тежки наказания.

➤ Предлагаме да отпадне в новия закон като вид дисциплинарно нарушение дефинираното в чл.132 т.8 от сега действащия ЗА, което се предвижда за неизпълнение на задължение като член на орган на адвокатурата. Считаме, че систематичното място на подобен текста е в раздела „Права и задължения на адвоката”, респ.в раздела „Избор на органи”. Предлагаме в тези раздели да се предвиди задължението на адвоката за точно и отговорно изпълнение на задълженията си, когато е избран в органите на адвокатурата; предлагаме да се предвиди хипотеза за предсрочно прекратяване на мандат при неизпълнение на задълженията на адвокат във връзка със задълженията му като орган на адвокатурата; да залегне забрана да бъде избран за определен срок в органите на адвокатурата в случай, че мандатът му е бил прекратен предсрочно поради нарушения и това обстоятелство да се вписва в адвокатското му досие.

Раздел III Дисциплинарни наказания

В сега действащия Закон за адвокатурата тези отношения са уредени в чл.133 от ЗА. Уредбата е приложима и за проекта по новия закон за адвокатурата. При анализа на правните уредби в други страни, се налага извода, че видовете наказания за дисциплинарни нарушения почти напълно се припокриват и не се различават от тези, регламентирани в сега действащия закон.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

➤ Считаме, че уредбата в тази част в новия Закон за адвокатурата трябва да претърпи промени по отношение на съвременните обществени отношения и в синхрон на разработените виждания в концепцията.

Предлагаме при систематизацията на дисциплинарните наказания, наказанието „глоба“ да не бъде обвързано като размер с минималната работна заплата, а да бъде предвидено като размер в паричен еквивалент от ... до.... Така е уредено в отделни държави (Румъния, Белгия и др.). Размерът може да бъде заложен от 500 лева до 5000 лева.

Предлагаме да отпадне текста на наказанието по чл.133 т.3 от ЗА – лишаване от право да бъде избран в органите на адвокатурата за определен срок. Това изискване, т.е.изискването за избор на адвокат в органи на адвокатурата считаме, че е по-удачно да залегне в раздела на Закона, който регламентира критериите на които следва да отговаря адвокат, предложен в органите на адвокатурата, т.е. да залегне като изискване на адвоката да не са му налагани дисциплинарни наказания, освен ако не е реабилитиран.

Предлагаме като вид наказания в зависимост от вида и характера на нарушението да бъде предвидено и наказание „Лишаване от право за упражняване на дейност до сключване на професионална застраховка“.

Предлагаме да се предвидят изрични правила за случаите, в които могат да се налагат наказания, ограничаващи правото да се упражнява адвокатската професия.

В тази връзка следва да се имат предвид посочените по-долу Директиви на ЕС, в които е изведено правилото за особена защита правото на труд, като упражняването на адвокатската дейност, съответно лишаването от това право на адвокат следва внимателно да се прецизира.

Предлагаме за този вид наказания (чл.133 т.4 и т.5) в Закона с отделна разпоредба да се дефинира, че наказанието „лишаване от правото да упражнява адвокатска професия“ се налага при установени тежки нарушения, повторност, системност и особено тежки дисциплинарни нарушения. В тази връзка считаме, че в ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ЗАКОНА следва да се регламентират понятията на „тежко нарушение“, „особено тежко нарушение“, „системност“, „повторност“.

Предлагаме да се запази като формулировка разпоредбата на чл.133 ал.4 от сега действащия закон за налагане на наказания при маловажен случай.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Относно давността за дисциплинарно преследване:

Нормата на сега действащия закон относно давността за дисциплинарно наказание считаме, че е удачна и може да се възприеме като регламентация в новия проект със следното уточнение: предлагаме да се въведе промяна в срока, като ода се предвиди срок вместо една – две години.

Относно Реабилитацията за наложени дисциплинарни наказания:

Реабилитацията е подробно и безконфликтно уредена в сега действащия закон и не виждаме смисъл от съществени промени.

Предлагаме за пълнота да се посочи в раздела за реабилитация, че лице, което не притежава необходимите морални качества за упражняване на адвокатската професия, не може да упражнява адвокатска дейност независимо от реабилитацията.

Предлагаме да се включи изрична правна норма, по силата на която да се предвиди изискването адвокат, на който е отказано да бъде вписан в определения колегия, да не бъде вписан в друга колегия за срок от пет години, считано от първоначално постановения отказ (в тази връзка се позоваваме на сравнителния анализ и по-конкретно така, както е уредено във Франция).

Може да се предвиди, че адвокатите лишени от права да упражняват адвокатска дейност могат да поискат да бъдат реабилитирани при по-строги изисквания, залегнали като правила в новия Закон. Предлагаме да се запазят изискванията за реабилитация, посочени в чл.135 ал.1 от сега действащия закон, като наред с тези изисквания да залегне изискването, че молбата за реабилитация може да се депозира не по-рано от пет години, считано от датата на изтърпяване на наказанието. Отказът за реабилитация се постановява с решение на Адвокатския съвет. Актът на Адвокатския съвет подлежи на обжалване по общите правила за обжалване на актовете му, предвидени в Закона. Нова молба за реабилитация може да подавана на всеки пет години.

Дисциплинарните наказания предвиждащи по-леки санкции, да се заличават по право след пет години от изпълнението на наказанието. Подобна е уредбата в Белгия.

Раздел IV Дисциплинарно производство



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

ЗА следва да съдържа собствени процесуални правила за дисциплинарното производство, а препращането към други процесуални закони да е конкретно, а не общо.

Предлагаме в закона отделните етапи на дисциплинарното производство да бъдат уредени в отделни раздели:

➤ Първи етап: „Предварителна проверка на дисциплинарно нарушение”.

Този етап систематично да включва нормите свързани със сигнали за дисциплинарни нарушения, образуване на дисциплинарна преписка, решение на Адвокатския съвет по доклада от проверката, образуване на дисциплинарно производство, определяне на обвинител, изготвяне на обвинителен доклад;

➤ Втори етап: „Разглеждане на дисциплинарното дело”.

Този етап систематично да включва общи процесуални правила, които да са приложими в дисциплинарното производство и в етапа на предварителна проверка на дисциплинарите нарушения и в етапа на разглеждане на дисциплинарното дело; производство пред дисциплинарния съд – първа инстанция ДС при АК; производство пред втора инстанция – ВДС и касационно производство пред ВКС.

При изготвяне на Концепцията в тази част е съобразена както сега действащата уредба в България, в т.ч. действащия ЗА, така и застъпените принципни насоки в Европейските Директиви: Директива 77/249 СЕЕ ; Директива 5/98 на СЕЕ (съдържаща специална разпоредба „Дисциплинарно производство”); Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година.

Съобрази се и изключително интересното разрешение и тълкуване на глава III от Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година относно услугите на вътрешния пазар по- специално на член 10 параграф 6 за дисциплинарните производства срещу адвокати и чуждестранни юристи, вписани в регистъра на адвокатите. Това разрешение се съдържа в Решението по дело с-55/20 на ЕС. Съгл.чл.10 от Директивата. Основната насока съдържаща се в цитираното решение повелява следното:

Безспорно е, че предоставяните от адвокатите правни услуги попадат в материалното приложно поле на същата директива. Тази норма със заглавие „Условия за предоставяне на разрешение на компетентните власти, включително отказ или



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



оттегляне на разрешение се мотивира изцяло и подлежи на обжалване пред съд или друга висшестояща инстанция.

При това положение няма съмнение, че правна уредба, която за упражняването на адвокатска дейност изисква предварително вписване в регистър на адвокатската колегия и така задължава заинтересованите лица да спазят процедура, която предполага те да предприемат постъпки пред компетентен орган, за да получат от него официално решение, позволяващо им достъп до упражняване на тази дейност, въвежда разрешителен режим по смисъла на чл.4 точка 6 на глава III от същата Директива. Следва да се приеме, че решение, с което орган на публична власт разпорежда да бъде заличено вписването в адвокатска колегия по принцип представлява „оттегляне на разрешение” по смисъл на чл.10 пар.6 от Директива 2006/123. Следователно, трябва да се приеме за такова оттегляне на разрешение дисциплинарното решение, прието на основание чл.81 пар.1 от ЗА, което би постановило изключване на адвокат от адвокатурата. В тази връзка е изведен и принципа за правото на обвинен адвокат за справедлив процес с възможност за съдебен контрол.

Правна уредба на двата етапа от дисциплинарното производство:

ПЪРВИ ЕТАП „Предварителна проверка на дисциплинарно нарушение”:

Първият етап от дисциплинарното производство се развива пред Адвокатския съвет. Предлагаме в този раздел да се регламентират компетентността на АК като орган за разглеждане на сигнали за дисциплинарни нарушения; удължаване на сроковете за разглеждане на сигнали, уреждане на правила за събиране на доказателства от докладчика, уведомяване на дисциплинарно уличения адвокат, отговор от адвоката и пр., извършване на проверката от адвокатския съвет, в чиято колегия членува адвоката без значение дали е редови адвокат или адвокат-член на орган, процедурите по вземане на решенията за образуване на дисциплинарна преписка и дисциплинарно производство.

➤ **Основание за образуване**

Дисциплинарно производство се образува по решение на адвокатския съвет, в който членува адвоката срещу когото е подаден сигнал за дисциплинарно нарушение. Основанията за образуване посочени в сега действащия Закон са добре уредени и могат да се възприемат и в новата уредба.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Тук би могло да се предвиди, че за по-сериозни нарушения, напр. измами, Адвокатския съвет да взема решение да се уведомява прокуратурата, както е във Франция.

➤ **Орган, пред който се провежда производството в първи етап**

Дисциплинарно производство се образува и провежда пред Адвокатския съвет на колегията, в която членува адвокатът към момента на постъпване на сигнала.

В случаите, в които сигнала за нарушение се отнася до чуждестранен адвокат или адвокат от Европейския съюз, упражняващ адвокатска професия в България, да се предвиди задължението на Адвокатския съвет за уведомяване компетентния орган в държавата, където е вписан съответният адвокат, като в съобщението се излагат всички конкретни данни постъпилите сигнал.

Предлагаме по отношение на адвокати, които са членове на органи на адвокатурата, да отпадне съществуващата практика, а именно: участващи в органи на управление на адвокатурата адвокати, срещу които има подадени сигнали за дисциплинарни нарушения като първа фаза, същите да се разглеждат от ВАДвС, респ. да отпадне сегашната регламентация в закона, че по отношение на тези адвокати, се прилага като съдебна фаза производство пред ВДС, действащ като първа инстанция. Категорично считаме, поради което и предлагаме спрямо тях да важи общият ред. С оглед принципа за безпристрастност по отношение на постъпили сигнали за дисциплинарни нарушения срещу адвокат участващ в органи на адвокатурата, предлагаме в Закона следната правна уредба:

Производството да започва от съответната колегия от момента на регистриране на сигнала в колегията, в която съответният адвокат членува. В тази връзка да се предвидят правила и срокове за изпращане на сигнала след постъпването му пред ВАДвС, срокът в който ВАДвС да определи компетентен адвокатски съвет чрез жребии, като след тази процедура важат общите правила по проверката.

Законът изрично да предвижда, че в тези случаи дисциплинарното производство по „Предварителна проверка на дисциплинарно нарушение“ (Първи етап) се провежда от Адвокатския съвет на Адвокатска колегия, попадаща в съответния Съдебен Апелативен район. Колегията да се определи чрез жребий от ВАДвС. След определяне на съответната колегия по правилата на жребия, производството продължава и се развива пред същата с оглед определената ѝ от Закона компетентност.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



➤ Първият етап започва от подаден сигнал отговарящ на изискванията на закона, като сигналът се счита по закон и основание за образуване на дисциплинарно производство.

След постъпване на сигнала, същият следва да се заведе в деловодството на Адвокатската колегия. В тази част предлагаме в Закона да се регламентира в какъв срок след постъпване на сигнала, същият следва да се докладва за разглеждане от Адвокатския съвет. Считаме, че срокът не следва да бъде по-дълъг от един месец.

➤ Решението за образуване дисциплинарна преписка се взема от АК с мнозинство след преценка само на формалната страна на подадения сигнал, т.е. дали сигналът отговаря на изискванията на Закона като основание за образуването на дисциплинарно производство, дали адвокатът е член на колегията към момента на твърдяното извършване на нарушението.

Предлагаме с решението за образуване на дисциплинарната преписка да се указва възможността за уреждане на спорните въпроси чрез медиация, ако това е приложимо, както е в Швеция и Дания.

С решението за образуване на дисциплинарната преписка Адвокатският съвет определя и докладчик, на който възлага извършване на проверка като срокът за проверката считаме, че следва да бъде посочен в Закона. Предлагаме този срок да бъде не по-малък от два месеца.

По отношение на общите правила относно процедурата за администриране на дисциплинарната преписка, уведомяване на адвоката, изискване на обяснения, предлагаме да се запазят решенията така, както са регламентирани в сега действащия Закон – чл.137 ал.1.

Предлагаме адвокатът да има право в 14-дневен срок от уведомлението да подаде писмено становище, с което да даде обяснения по сигнала, да представи доказателства или да ангажира събирането на такива, да заяви дали желае да се приложи процедура по медиация, както и право на отвод на назначения докладчик по основанията, предвидени в закона.

Предлагаме в Закона да бъдат регламентирани изрични правила и относно процедурата по извършване на проверката от определения докладчик.

➤ Докладчикът извършва проверка определен с решението на АК срок, който не следва да бъде по-дълъг от определения от Закона срок. Срокът за проверка се продължава със срока за провеждане на медиация, ако е проведена такава.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

➤ Да се регламентира изрично в Закона задължението на докладчика, че в хода на проверката извършва пълно и обективно обследване изложените в сигнала и отговора на уличения адвокат факти и обстоятелства. При необходимост за установяване истинността на заявените в съобщението факти и обстоятелства да се събират и допълнителни доказателства на принципа на служебното начало. Да се предвидят правила относно случаи, в които е необходимо проверката да се извърши в района на друга адвокатска колегия, с възможност определени действия да се извършат по делегация от докладчик, определен от председателя на Адвокатския съвет в съответната колегия, в чийто район ще се извърши действието; да се предвиди изрично правило относно задължението на трети лица да оказват съдействие на докладчика в хода на проверката, както и санкции за неизпълнение на тези задължения от трети лица.

➤ След извършване на проверката докладчикът изготвя писмен доклад, в който обсъжда от фактическа страна твърденията в сигнала, становището на адвоката, срещу когото е подаден сигналът, събраните по преписката доказателства, фактите, които счита за установени. На основание изложеното в обстоятелствената част, докладът следва да съдържа мотивирано предложение за отказ за образуване на дисциплинарно производство и прекратяване на преписката или за образуване на дисциплинарно производство. Докладът следва да съдържа изричен диспозитив, който да отговаря като съдържание и форма на диспозитива на искова молба по аналогия на ГПК. В тази връзка предлагаме да се разработят и залегнат в Закона изрични изисквания за съдържанието на доклада.

➤ Изготвеният от определения докладчик Доклад се внася в деловодството на Адвокатския съвет, Адвокатския съвет разглежда доклада в определен от Закона срок, който предлагаме да бъде не по-дълъг от един месец, считано от датата на внасяне на Доклада.

Решение на Адвокатския съвет

➤ След внасяне на Доклада в деловодството на АК, председателят на АС е длъжен да го включи за разглеждане в първото заседание на съвета, което се провежда в рамките на определения в Закона срок за произнасяне по доклада.

➤ На заседанието на Адвокатския съвет, докладчикът присъства лично, разяснява доклада си и отговаря на поставени му от членовете на Адвокатския съвет въпроси. При необходимост за изясняване на относими факти, Адвокатският съвет може да разпореди извършването на допълнителна проверка. Във връзка с нуждата от допълнителна проверка, предлагаме в Закона да се регламентира и изричен срок, в който следва тази допълнителна проверка да бъде извършена.

➤ Адвокатският съвет взема решение с мнозинство по доклада, като с решението отказва да образува дисциплинарно производство и прекратява преписката



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



или се произнася за образуване на дисциплинарно производство и повдигане на дисциплинарно обвинение.

➤ Решението на Адвокатския съвет за отказ от образуване на дисциплинарно производство подлежи на обжалване от заинтересованата страна пред Висшия адвокатски съвет. Висшия Адвокатски съвет с решение може да потвърди или отмени отказа с изрични мотиви за образуване на дисциплинарно производство, които са задължителни за Адвокатския съвет. В Закона следва да има дефиниция коя е заинтересованата страна, която може да жали, в какъв срок се обжалва акта, от кога тече срока и пред кого се обжалва отказа. Предлагаме тази процесуална възможност да има страната подала сигнала и лице, което има качеството на пострадал от действията на адвоката, както и от страна на контролния съвет на съответната Адвокатска колегия.

➤ Решението на Адвокатския съвет за образуване на дисциплинарно производство следва да бъде мотивирано, да съдържа описание на дисциплинарно обвинение с посочване и на правното основание.

С решението си за образуване на дисциплинарно производство и повдигане на дисциплинарно обвинение, Адвокатският съвет определя докладчика за обвинител, определя срок за изготвяне на Акта за дисциплинарно обвинение.

Актът за дисциплинарно обвинение, заедно с дисциплинарната преписка, се завеждат в деловодството на Адвокатския съвет. Дисциплинарната преписка се внася окомплектована пред Дисциплинарния съд на колегията. Към преписката се прилага справка от досието на адвоката.

Процесуални правила приложими в дисциплинарното производство

Предлагаме в новия Закон за адвокатурата да залегнат общи процесуални норми, които се прилагат и в двата етапа на дисциплинарното производство.

Считаме, че следва да се изключи в новия ЗА приложението на процесуални норми от НПК и препращане към НПК за неуредени в закона изрично въпроси. Мотивите са следните: Основното производство по НПК, само по себе си съдържа редица правила, които не се прилагат и не биха могли да се прилагат в производствата пред дисциплинарния съд. Презумпцията за невинност следва да важи, но тя съществува и без препращане към НПК, предвид правилото на чл. 31, ал. 3 от Конституцията. От сравнителния анализ се установява, че преобладаващо в другите страни се прилагат гражданско-правни закони по дисциплинарните производства. В дисциплинарната практика на която и да е професионална общност не открихме законово приложими



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

норми, които да препращат към правилата на НПК, в това число не се прилагат правилата на НПК и по ЗСВ, ЗЧСИ, ЗННД.

➤ Предлагаме в проекта за нов Закон за адвокатурата да се предвиди изрично, че в дисциплинарното производство субсидиарно се прилагат правилата на ГПК.

➤ Предлагаме в новия Закон да се уредят правилата относно съдържанието на акта за дисциплинарно обвинение на принципа на чл.127 от ГПК (съдържание на Акта за дисциплинарно обвинение).

➤ Считаме, че следва изрично и пълно да се уреди в Закона правото на отвод. Да се предвиди, че в дисциплинарно производство от образуване на дисциплинарната преписка до приключването ѝ пред Дисциплинарния съд, не могат да участват адвокати-членове на органи на адвокатурата, които с дисциплинарно обвинение адвокат са роднини в съответно изброените степени; да се предвиди право за отвод и в случаите на фактическо съжителство или в условия на съвместно упражняване на адвокатската професия във всички предвидени в ЗА форми: адвокатско съдружие, адвокатско дружество, договори между адвокати и адвокатски дружества, клон на група от Европейския съюз, или са: насрещни страни в неприключило досъдебно производство или съдебно дело, в т.ч. изпълнително такова; да се предвиди формулировката по аналогия на ГПК относно съмнение за заинтересованост.

➤ Предлагаме изрично да залегнат и текстове относно гарантиране правото на отговор на дисциплинарно уличения адвокат с внасяне на становище по сигнала.

➤ Предлагаме изрично в Закона да се уредят правилата относно изпращане на книга, съобщения и призовки.

Съобщения и призовки по дисциплинарното производство се връчват на посочения от дисциплинарно обвинения адвокат адрес в единния регистър на адвокатите. Призовки за заседания по дисциплинарни дела се връчват на дисциплинарно обвинения адвокат най-късно една седмица преди заседанието на дисциплинарния съд. При ненамиране на адрес, да се прилагат норми съответстващи на раздел Съобщения от ГПК, като в тази част може да се предвиди и залепване на съобщението в администрацията на Адвокатската колегия, както и публикуване съобщението на сайта на Адвокатската колегия.

Съобщения и призовки по дисциплинарните производства могат да се връчват на адвоката и по електронната поща, на и-мейл адреса, посочен в единния адвокатски регистър след предварително писмено съгласие за изпращане на призовки и съобщения по този ред. Изпращане на съобщението/призовката с приложенията на и-мейл към делото се прилага заверена от длъжностното лице разпечатка от изпратения на адресата и-мейл, както и депозирано предварително съгласие на адвоката в Адвокатския съвет



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



съобщения и призовки по дисциплинарни производства да му бъдат връчвани по електронна поща на имейл адреса, посочен в колегията. При процедура на електронно връчване на съобщения и призовки, страната следва да се счита за уведомена след изтичане на 72 часа от изпращане на съответните книжа по електронен път на посочения електронен адрес.

Призовки по дисциплинарните производства, както и съобщения за процесуални действия могат да се връчват на адвоката и по телефона само лично, ако такъв е посочен в единния адвокатски регистър и адвоката е депозирал предварително писмено съгласие за това. За призоваване по телефона се съставя протокол от длъжностното лице с посочени: дата и час на провеждане, телефонен номер, чрез който е осъществено призоваването, имената на провелящите разговора и описание на съдържанието му.

Разпечатка от изпратения на адресата и-мейл и протоколът от призоваването по телефона се прилагат по дисциплинарната преписка и се съхраняват заедно с останалите документи по нея.

Ако адвокатът е посочил пред Адвокатския съвет писмено съдебен адрес и съдебен адресат за връчване, книжата, съобщенията и призовките се изпращат на посочения съдебен адрес.

➤ Във връзка с предвидената възможност страните по дисциплинарното производство да се приканват към медиация, следва да се уредят и правила приложими при изразено от адвоката и подателя/автора на сигнала писмено съгласие се провежда медиация.

Медиацията се осъществява от адвокати-медиатори, които са включени в списък при съответната адвокатска колегия.

Преди разглеждане на сигнала докладчикът кани подателя на сигнала и адвоката да проведат медиация, ако не е изразено такова съгласие в сигнала и депозираните обяснения.

Когато сигналът е подаден от адвокат, медиацията е задължителна, като се провежда пред медиатори, определени от Адвокатския съвет.

Ако след проведена медиация не е постигнато помирение председателят на адвокатския съвет издава разпореждане, с което се образува дисциплинарна преписка срещу посочения в материалите адвокат.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

➤ Предлагаме изрично в Закона да се регламентира, че в дисциплинарното производство от образуване на дисциплинарната преписка до приключване на производство пред съда, са допустими всички доказателства и доказателствени средства: свидетелски показания, обяснения на страните, писмени доказателства, вещи лица, оглед и освидетелстване, като изрично в Закона се регламентира, че по отношение на допустимите доказателства и доказателствени средства се прилагат субсидиарно правилата на ГПК.

➤ Във връзка с особеностите на дисциплинарното производство, по което преимуществено сигналите и жалбите касаят отношения клиент-адвокат, считаме, че трябва много добре да се прецизира доколко в това производство с оглед правото си на защита дисциплинарно обвинения адвокат е обвързан от адвокатската тайна. Предлагаме в тези случаи дисциплинарно обвиненият адвокат има право да бъде освободен от задължението за пазене на адвокатска тайна.

Втори етап: „Разглеждане на дисциплинарното дело”.

Вторият етап включва разглеждане на дисциплинарното производство пред ДС, което да е двуинстанционно, с възможност за касационно обжалване за определени наказания пред ВКС.

➤ Предлагаме ДС към АК да действат като първа инстанция по всички дисциплинарни дела, независимо от предмета на нарушението и независимо от субекта на дисциплинарното производство. Предлагаме да има обща норма, която да регламентира, че компетентен е този Дисциплинарен съд, в който членува дисциплинарно обвинения адвокат към момента на подаване на сигнала, да се регламентира, че страни в дисциплинарното производство са обвинителят и дисциплинарно обвинения адвокат. Считаме, че подателят на сигнала не следва да се конституира като заинтересована страна. Предлагаме изрично да се регламентира в Закона, че лицето подало сигнала / пострадалият, получава защита на интересите си и се представлява в процеса чрез фигурата на Дисциплинарния обвинител.

➤ Предлагаме изрично да се предвиди в какъв срок след изпращане на дисциплинарната преписка пред Дисциплинарния съд се образува и насрочва за разглеждане дисциплинарното дело.

➤ Предлагаме изрично да се предвиди, че председателят на Дисциплинарния съд след образуване на дисциплинарното дело, разпорежда администрирането на делото в определен от закона срок. Да се предвиди, че председателя свиква членовете на Дисциплинарния съд на заседание, на което чрез жребий се провежда избор на докладчик. Делото се разглежда от постоянния дисциплинарен състав, чиито член е избрания чрез жребий докладчик.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



- Предлагаме в Закона да се регламентира срокът, в който се насрочва открито заседание по делото с призоваване на страните. Предлагаме този срок да не бъде по-дълъг от един месец, считано от датата на която е образувано дисциплинарното дело пред ДС. С призоваването се връчват и всички книжа по делото.
- Може да се предвиди възможност дисциплинарно обвинения адвокат да бъде представляван от адвокат, както е във Франция.
- Дисциплинарният съд разглежда делото с участието на страните. Неявяване на дисциплинарно обвинения адвокат не е пречка за разглеждане на делото, освен ако се дължи на уважителни причини. Дисциплинарно обвиненият адвокат има право да се представлява от адвокат.
- В съдебно заседание дисциплинарният съд разглежда делото по правилата на ГПК.
- Предвидените в Закона разпоредби относно отвод, съобщения и призовки, доказателства и доказателствени средства, се прилагат и в хода на съдебното дисциплинарно производство, като за изрично неуредените въпроси се прилага ГПК.
- За дисциплинарните заседания, провеждани от Дисциплинарния съд и в трите инстанции, се води и съставя протокол, в който се отразяват извършените процесуални действия. Протоколите от заседанията се изготвят в определен от закона срок от заседанието и се подписват от председателя на дисциплинарния състав и секретаря.
- Страните могат да искат поправка на протокола съгласно правилата на ГПК.
- По време на откритите съдебни заседания може да се предвиди по аналогия на ГПК да се прави звукозапис. Считаме, че тази възможност трябва добре да се прецизира с оглед нуждата от специално техническо оборудване на Колегиите. В случай, че в Закона залегне изискването за звукозапис, предлагаме в Преходните и заключителни разпоредби да се регламентира, че тази норма влиза в сила след осигуряване на нужното техническо оборудване от колегиите и действието ѝ се отлага за определен шест-месечен срок от влизането на закона в сила.
- Предлагаме изрично да се уреди в Закона по аналогия на ГПК с какви актове се произнася Дисциплинарния съд. Да се предвиди, че ДС се произнася с определение по въпроси, с които не се решава спорът по същество. Да се предвиди, че ДС се произнася с решение по съществуващото на делото, което се постановява от състава, участвал в заседанието, в което е завършено разглеждане на делото.
- Постановените от дисциплинарния съд определения, с които се спира или прекратява производството по делото, подлежат на обжалване от заинтересованата страна с частна жалба пред Висшия дисциплинарен съд.
- Частните жалби се подават в 7-мо дневен срок от постановяването им в откритото съдебно заседание, в което са произнесени, а когато са постановени в закрито заседание - в 7-мо дневен срок от уведомяването с препис за ответната страна.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

- Дисциплинарният съд връчва препис от частната жалба на ответната страна, която има право в 7-дневен срок от получаването да подаде писмен отговор.
- По делото Висшият дисциплинарен съд се произнася в закрито съдебно заседание с определение, което е окончателно.
- След като са събрани посочените от страните доказателства и делото е изяснено от фактическа страна, съдът дава ход на устните състезания. След приключване на устните състезания, съдът дава изрично думата на дисциплинарно обвинения адвокат за лично изслушване.
- След приключване на устните състезания и пledoариите на страните, съдът обявява делото за решаване и се оттегля на тайно съвещание за приемане на решението.
- Решението се приема с мнозинство от членовете на дисциплинарния състав, като при изразено особено мнение се прилагат правилата на ГПК.
- Предлагаме в Закона изрично да се предвиди срок за произнасяне на Решението, като за разлика от ГПК, Решението на Дисциплинарния съд да се обявява на страните устно от председателя на съда в последното открито заседание по делото.
- Предлагаме мотивите на решението да се обявяват в зависимост от сложността на делото с произнасяне на решението, като по изключение съставът може да постанови мотивите да се депозират в 14-дневен срок от обявяване на решението. Решенията на дисциплинарен съд към Адвокатските колегии, могат да се обжалват от заинтересованата страна в 14-дневен срок от постановяването им пред Висшия дисциплинарен съд.
- Жалбите се подават чрез дисциплинарния съд, постановил обжалваното решение, с препис от жалбата и доказателствата към нея за ответната страна.
- Считаме, че в Закона следва да залегнат изрични правила относно връчването на въззивната жалба на другата страна и правото на отговор, като се определи срок за подаване на отговор, 14-дневен, както и че с отговора се взема становище по жалбата, по доказателствата и правото на ангажиране на нови доказателства и доказателствени искания.
- Предлагаме да се дефинират в Закона изискванията, на които следва да отговаря жалбата по аналогия на ГПК.
- Председателят на състава на първоинстанционния съд следва да извършва проверка относно редовността на жалбата. При констатиране на нередовности дава писмени указания за отстраняването им в 7-дневен срок. При неизпълнение на указанията жалбата се връща и производството по жалбата се прекратява. Определението за прекратяване на делото подлежи на обжалване пред Висшия дисциплинарен съд, който се произнася с окончателно определение.
- Обжалваното в срок Решение на първоинстанционния Дисциплинарен съд се разглежда от ВДС като втора инстанция.
- При постъпване на делото по обжалваното решение пред ВДС, се определя съдебен състав по правилата регламентирани за първоинстанционния съд.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



Съдията-докладчик извършва проверка относно редовността и допустимостта на жалбата.

➤ Делото се насрочва в открито заседание в срок определен в Закона, който предлагаме да бъде до тридесет дни, считано от постъпване на делото по обжалваното решение пред ВДС. С определението за насрочване предлагаме да се изготвя доклад по аналогия на доклада на въззивния съд по ГПК, като доклада с определението за насрочване на делото се изпраща на страните.

➤ При констатирана недопустимост, жалбата се връща с определение на съда. Определението считаме, че следва да подлежи на обжалване пред ВКС.

Правила приложими в производство пред Висшия дисциплинарен съд.

➤ В първото съдебно заседание съдът предоставя възможност на страните да изложат становищата си, да направят процесуални възражения, да представят доказателства и да заявят доказателствените си искания, след което се произнася с мотивирани определения по тях

➤ След изясняване на спора от фактическа страна с оглед наведените във въззивното производство доводи, съдът дава ход по същество и пристъпва към изслушване на устните състезания, за които се прилага съответно редът, предвиден в първоинстанционното производство.

➤ Висшият дисциплинарен съд се произнася по жалбата с решение по същество.

➤ С решението по същество Висшият дисциплинарен съд може да :

- обезсилва обжалваното решение като недопустимо;

- да потвърди първоинстанционното решение изцяло;

- да отменя първоинстанционното решение и се произнесе с друго ново по същество;

➤ Предлагаме изрично в закона да се предвиди, че с решението си ВДС не може да влошава положението на адвоката, когато е жалбоподател в производството пред втората инстанция.

➤ С Решението си ВДС изрично се произнася дали същото е окончателно или подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВКС и срокът за обжалване. Решенията, които не подлежат на обжалване, влизат в сила незабавно.

Предложения за регламентация на особено контролно производство пред ВКС, което предлагаме да се дефинира в Закона като касационно производство.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



С оглед анализиранията по-долу практика от сравнителния анализ на другите страни, цитираните Директиви и неприкосновеността на правото на труд считаме, че следва в новия закон да се предвиди възможност за обжалване решенията на ВДС, произнесени като втора инстанция пред ВКС като специално касационно производство. Това производство предлагаме да бъде приложимо само в случаите, когато предмет на решението на ВДС е наложено наказание лишаване от право да се упражнява адвокатска професия.

Предлагаме производството пред ВКС да бъде уредено в новия закон с нарочни правила относно правомощията на ВКС и условията, при които е допустимо събиране на доказателства, като изрично се предвиди, че за неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на ГПК в частта относно касационното производство.

- Предлагаме в Закона да се уредят изрично основанията за касационно обжалване.
- Предлагаме като основания да се дефинират: нищожност на решението, недопустимост на решението, неправилност поради нарушение на материалния закон, съществено нарушение на процесуалните правила и явно несправедливо.
- Предлагаме изрично да се регламентира, че жалбата се разглежда в открито съдебно заседание и че не ес прилага разпоредбата за допуск на касационно обжалване по чл.288 от ГПК и чл.280 от ГПК.
- Предлагаме в производството пред ВКС да не се допуска възможност за представяне на доказателства, които са могли да се посочат и представят в срок в производството пред Дисциплинарния съд.
- Да се регламентират процесуални правила относно представяне на нови доказателства само, ако страните не са могли да ги посочат или представят в производството пред дисциплинарния съд по независещи от тях обективни причини;
- В производството пред ВКС да има възможност да се иска събиране на доказателствата, които не са били допуснати от дисциплинарния съд, поради процесуални нарушения на съда.
- Да се регламентира съставът, в който се разглеждат делата от ВКС. Предлагаме Върховният касационен съд да разглежда жалбата по същество в състав от трима съдии.
- С решението си ВКС да може да обезсили решението и прекрати дисциплинарното производство, да остави в сила решението, да отмени решението или да измени наложеното наказание отново при спазване на правилото да не се влошава положението на жалбоподателя адвокат.
- Решението на Върховния касационен съд да е окончателно.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



ИНСТИТУТ
за
право и правосъдие



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Раздел в Закона, който да регламентира изпълнение на влезли в сила дисциплинарни наказания, възстановяване правата на адвоката.

➤ Във връзка с възстановяване правата на адвоката, когато е наложено с влязло в сила Решение дисциплинарно наказание лишаване от право да се упражнява адвокатска дейност, предлагаме по-различна регламентация в Закона в сравнение с регламентацията по сега действащия Закон.

➤ Предлагаме при тези наказания в 14-дневен срок от получаването на преписа от решението, да се извършва съответно отразяване на наложеното наказание в единния адвокатски регистър, като дисциплинарно наказаният адвокат да се заличава от Единния адвокатски регистър.

➤ Сроковете за изтърпяване на наложено дисциплинарно наказание „лишаване от право да се упражнява адвокатска професия“ започват да текат от деня на влизане в сила на съдебното решение, с което е наложено, независимо от датата на отразяването на наложеното наказание в единния адвокатски регистър (съществуващото по сегашния закон изискване за публикуването на решението в „Държавен вестник“ да бъде премахнато).

➤ Считаме за удачно (въпреки, че се следва по Закон) да бъде регламентирано с изрична правна норма, че за времето на действие на наказанието „лишаване от право да упражнява адвокатска професия“, отпадат забраните по аналогичните в чл. 5, ал. 2 от сега действащия ЗА ограничения.

➤ По отношение на останалите дисциплинарни наказания:
Въз основа на влязло в сила решение по дисциплинарно дело, по което е наложено дисциплинарно наказание – глоба или са присъдени разноси по дисциплинарното производство, Адвокатският съвет може да поиска от съда да постанови незабавно изпълнение и да издаде изпълнителен лист по реда на чл. 410 от Гражданския процесуален кодекс.

Изплащането на наложена глоба може да бъде отсрочено или разсрочено с оглед имотното състояние на дисциплинарно обвинения адвокат или при наличието на други обстоятелства, по искане на адвоката и след преценка на адвокатския съвет.

Наказание „*порицание*“ следва да се считат наложени от датата на влизане на решението в сила и се отразяват в единния регистър на адвоката.

➤ **Предлагаме да се регламентира ясна уредба по възстановяване правата на адвокат**, който е бил лишен от право да упражнява професия като резултат от наложено дисциплинарно наказание:

➤ Възстановяването не става автоматично, с изтичане срока на наказанието, а по искане на адвоката, направено в определен срок след изтичане на наказанието;



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



- След изтичане на този срок лишеният от права адвокат не може да възстанови правата си, а трябва да направи искане за ново вписване по общия ред.
- За възстановяване на правата за упражняване на адвокатската професия, предлагаме Адвокатския съвет при съответната колегия да се произнася с решение по аналогия на сегашния чл.6 от ЗА, като задължително на преценка подлежат и критериите за притежавани морални качества за упражняване професията адвокат. При отказ за възстановяване на права, решението на Адвокатския съвет да подрежи на обжалване по аналогия на разпоредбите, които се предвиждат за първоначално вписване на адвокат.
- Относно регламентиране на отношенията по реабилитация на дисциплинарно наказан адвокат считаме, че не се налага промяна на действащата нормативна уредба.
Може би за пълнота, трябва да се посочи, че лице, което не притежава необходимите морални качества, не може да упражнява адвокатска дейност независимо от реабилитацията или както е в Белгия да се определи дълъг срок за подаването на нова молба за реабилитация / напр.5 години/.

Становище в Концепцията относно включване на арбитражно производство като способ за решаване на спорове:

Считаме, че би могло да се предвиди и арбитражен съд на адвокатската професия – постоянно действаща независима неправителствена арбитражна институция, която не е отделно юридическо лице. Добри са практиките в тази насока в Румъния, които биха могли да послужат за база на тази уредба.

Споровете между адвокати, свързани с професионалните отношения помежду им, както и тези, породени от договори за сътрудничество между адвокати; между адвокати-съдружници в адвокатско дружество или пък спорове във връзка със сътрудничеството между различни форми за упражняване на адвокатската професия, да се решават от Арбитраж.

Ищецът по такъв спор сезира Председателя на съответната колегия с молба, в която излага своите твърдения, предмета на спора и представя доказателства. Председателят на колегията може да предложи на страните да решат своя спор чрез *медиация*, като предлага и конкретен медиатор. Ако някоя от страните не приеме медиацията спорът се решава чрез арбитраж. Ако страните не се договорят помежду си кой да бъде арбитър, Председателят на колегията определя такъв измежду адвокатите от колегията. Арбитър



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



може да бъде адвокат с най-малко 10 години непрекъснат адвокатски стаж и ползващ се с добра репутация. Работата на арбитъра е платена съгласно правила, приети от Председателя на колегията. Адвокатът, избран за арбитър, не може да откаже да изпълни тази функция, освен при основателна причина за това. В процедурата по арбитраж страните може да се представляват от адвокат. Заседанията са закрити.

Арбитраж би могъл да се предвиди и за спорове между адвокати и техните клиенти. Към настоящия момент, ако се приемат предложенията в дисциплинарното производство, считаме, че такъв не е необходим.

Становище в Концепцията относно включване в Закона на фигурата Омбудсмана.

Считаме, че към момента не са налага такава фигура. Нито практиката, нито законът предвиждат такава възможност, ползите от нея не са ясни и поради тази причина считаме за неуместно такава фигура да бъде уредена в ЗАКОНА ЗА АДВОКАТУРАТА на този етап.

При обследването в сравнителния анализ се констатира, че единствено в Белгия и Португалия се предвижда Омбудсман.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

- Да се даде легално определение на следните понятия:
- нелоялна конкуренция;
- маловажен случай;
- системни дисциплинарни нарушения;
- тежко нарушение и особено тежко нарушение;
- повторност.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

- ВАДС да вземе решение за:
 - разделяне на колегии и образуване на нови колегии, което да стане в 6-месечен срок от приемане на новия закон;
 - разпределяне на адвокатите от старите в новите колегии.
- ВАДС да изгради електронна система за гласуване, която да ползват АК, в срок до 6 месеца от приемане на новия закон. До изграждане на новата системата – гласуването да става с бюлетини по новия ред.



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД



- ВАДС да осигури, в 6-месечен срок от приемане на новия закон, звукозаписни системи, които да се ползват в дисциплинарните производства.
- Имуществото, собственост на ВАДС, да премине в собственост на Камарата на адвокатските колегии, в срок до 6 месеца от приемане на новия закон.
- ВАДС да приеме нови наредби и правила във връзка с новата правна уредба.
- Промени в други закони